ПАГОНЯ

Чацвер
17 жніўня 2000 г.
№ 30 (477)
Кошт 70 рублёў

Яшчэ адзін хабарнік. Цяпер у Воранаве

Працягвае расці колькасць хабарнікаў у вобласці.

Гэтым разам адзначылася мястэчка Воранава.

Начальнік аднаго з аддзяленняў Воранаўскага райваенкамата Чычварын паспрабаваў «адмазаць» жыхара вёскі Кемейшы ад адміністратыўнай адказнасці за парушэнне тэрмінаў пастаноўкі на вайсковы ўлік. У абмен на 120 літраў бензіну для сваёй машыны. Не атрымалася.

Цяпер Чычварын, відаць, не хутка сядзе за руль.

Кася Суніцкая

Беласток стаў далей

Польскі бок, які прымушаў на працягу некалькіх апошніх месяцаў Беларусь закрыць з 1 жніўня пагранічны пераход «Брузгі - Кузніца Беластоцкая», на самой справе сам аказаўся не гатовы гэта зрабіць да прызначанага тэрміну. Пра гэта сведчаць вялізныя чэргі на пераходзе «Баброўнікі - Бераставіца». Не вытрымлівае ніякай крытыкі брукаваная дарога ад Баброўнікаў да Беластоку, якую ў свой час пабудавалі дзеля таго, каб савецкім танкам было латвей дасягнуць Еўропы. Сёння яна ўяўляе сабою суцэльную паласу перашкодаў...

Пагранічнае ведамства рэспублікі нагадала, што 16 траўня падляская ваявода спадарыня К.Лукашук і галоўны камендант пагранічнай варты Польшчы генерал М.Бянькоўскі заявілі пра неабходнасць тэрмінова закрыць на рэканструкцыю пагранпераход «Брузгі - Кузніца Беластоцкая». На наступных сустрэчах беларускіх і польскіх спецыялістаў польскі бок быў папярэджаны пра тое, што закрыццё пераходу ўлетку спраўкае ўзнікненне вялізных чэргаў і нервовай атмасферы на ўсім беларуска-польскім участку мяжы. Яму таксама было прапанавана пачакаць з прыняццем радыкальнага рашэння і правесці падрыхтоўчыя мерапрыемствы для арганізацыі пропуску асобаў і транспартных сродкаў цераз іншыя пагранпераходы. Прапановы беларускага боку былі адхілены і ён, пасля выканання ўсіх неабходных працэдур, прадугледжаных міжурадавым пагадненнем па пытанню пагранічных пераходаў ад 24 красавіка 1992 года, прыняў рашэнне аб закрыцці пагранпераходу да 15 лістапада, як таго і патрабавала Польшча.

Зараз беларуска-польскую мяжу можна перасячы ў наступных пунктах пропуску: «Бераставіца - Баброўнікі» (для ўсіх відаў транспарту), «Пясчатка - Полаўцы» (для грамадзян Беларусі і Расеі на легкавых аўтамашынах), «Казловічы - Кукурыкі» (для грузавых аўтамабіляў), «Варшаўскі мост - Цярэспаль» (для легкавых аўтамабіляў і аўтобусаў), «Дамачава - Славатычы» (для легкавых аўтамабіляў).

Вячаслаў Будкевіч

Хлопцы з'елі 40 тон саломы

Абсалютна не падумалі пра бедных рагатых Мілак, Ласак ды Зорачак калгаса «Авангард» Навагрудскага раёна падлеткі вёскі Несутычы таго ж раёна.

Інакш не палілі б цыгарэтаў на прасторах свежаскошаных нівах, вяртаючыся ў мінулую нядзелю з начной дыскатэкі.

А так зваліўся недапалак - і 40 тон саломы, як і не было.

З-за дурных галоваў займелі хлопцы сабе клопату, і калгасу да таго ж думай цяпер, як віму «пераляцець».

Пятро Панкратовіч

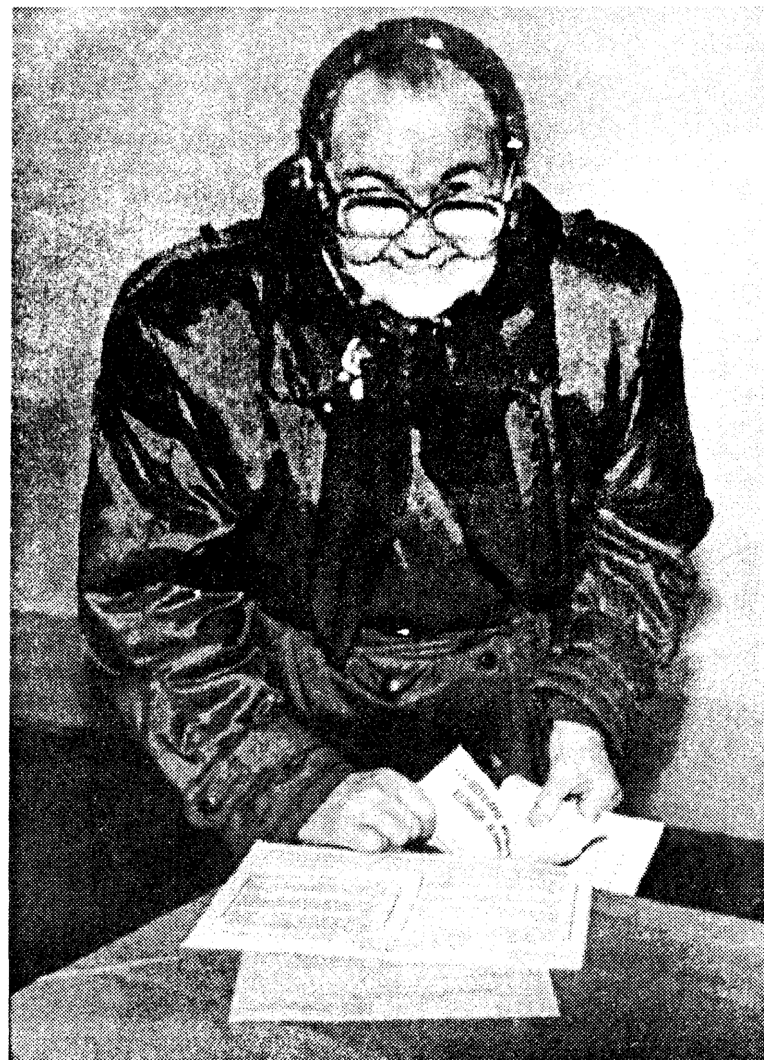
18, 19 жніўня - пераменная воблачнасць, месцамі - ападкі, вецер няўстойлівы, 3-8 м/с. Тэмпература паветра 18 і 19 жніўня - уначы +10...+15, удзень +22...+27.

Усё тыя ж, тыя ж, тыя ж...

Дзяржаўныя СМІ працягваюць актыўную «раскрутку» маючых адбыцца выбараў у так званую палату прадстаўнікоў. На Гарадзеншчыне створана 13 акруговых выбарчых камісіяў, у складзе якіх восем прадстаўнікоў КПБ, трое - іх калегі з ПКБ. Практычна ў кожнай камісіі прадстаўлены маладыя функцыянеры з БПСМ, а таксама ўсюдысныя пенсіянеры. Усяго на выбарчыя ўчасткі павінна прыйсці 865 900 выбарчыкаў.

У Гродне створаны Гарадзенская-Занёманская N51, Гарадзенская-Цэнтральная N52, Гарадзенская-Паўночная N53 і Гарадзенская сельская N54 выбарчыя акругі.

11 жніўня завершана рэгістрацыя ініцыятыўных групаў па зборы подпісаў грамадзянаў па вылучэнню кандыдатаў у дэпутаты. Астатнія будуць вылучацца сходам працоўных калектываў. Напрыклад, прэзідэнцкае «вока» на Гарадзеншчыне Марыя Пратасчык мяркуе атрымаць дэпутацкі мандат па Навагрудскай выбарчай акрузе N59. Кіраўнік Ваўкавыскай «вертыкалі» спадар Лукашэвіч - па Ваўкавыскай выбарчай акрузе N50.

Заўтрашні дзень краіны зноў выбяруць пенсіянеры і адстаўнікі?

Паводле неўдакладненых звестак, не супраць яшчэ раз паспрабаваць дэпутацкага хлеба і старшыня Свіслацкага райвыканама Анатоль Кузьма. Збіраюцца балатавацца журналістка Надзея Сакалова, кіраўнік аднаго з гарадзенскіх прадпрыемстваў Андрэй Лосеў, начальнік упраўлення аховы здароўя аблвыканкама Роберт Часнойць...

Ёсць і першыя ахвяры на першым этапе вылучэння. Адзін з лідараў гарадзенскіх прадпрымальнікаў Аляксандр Васільеў не дапушчаны да далейшай барацьбы з-за няправільна складзеных дакументаў.

Урэшце, гэта толькі папярэднія дадзеныя. Дакладныя звесткі журналісты СМІ атрымаюць на прэс-канферэнцыі, прызначанай на чацвер.

Падрабязную справаздачу ПАГОНЯ падасць у наступным нумары.

Сцяпан Ярашчук

На выбарах нас хочуць абжуліць. Элементарна

Цяпер паўсюдна павывешвалі плакаты «Усе на выбары!». Гледзячы на іх, адчуваеш зміланванне. Таму што на іх ад пачатку напісана: «Паважаныя выбаршчыкі!» Ёсць ад чаго расчуліцца.

Бо кім мы толькі за апошнія гады ні былі: «нячэснымі журналістамі», «вашывымі блохамі», некаторыя нават «ворагамі народа на ўтрыманні сусветнага зла». Нам раілі замкнуць раты альбо брахаць у падваротнях. Падзякаваць, што няма вайны і што мы яшчэ жывыя. Жэрці сваю шкварку; а пра ўсё астатняе патурбуюцца нашыя начальнікі, не трэба ім толькі перашкаджаць.

А тут знянацку - «паважаныя выбаршчыкі»... Гэта значыць, і бабулька, якая гандлюе цыгарэтамі, і сябра БНФ, і журналіст ПАГОНІ, і сам Сямён Домаш - паважаныя, выбаршчыкі, грамадзяне краіны. Гэткія самыя, як міністр гандлю, прыдворны пісака альбо «вертыкальны» - Аляксандр Дубко. З чаго гэта раптам нас сталі так паважаць?

14 жніўня А.Лукашэнка накіраваў пасланне генсакратару Еўрасаюза Хаўеру Салане і старшыні АБСЕ Беніта Ферэра-Вальднэр. У ім абяцана забяспечыць справядлівыя і дэмакратычныя выбары ў парламант. Напрыклад, увесці ў склад Цэнтральнай выбарчай камісіі прадстаўнікоў палітычных партыяў. Але толькі тых, хто будзе ўдзельнічаць ў выбарах, і толькі ў ЦВК (а ў мясцовых камісіях няхай, значыць, займаюцца маніпуляцыямі). Альбо, даваць эфірны час на тэлебачанні, зноў жа, толькі кандыдатам у дэпутаты «палаткі» (а астатнія, атрымліваецца, вартыя толькі плаціць падаткі на ўтрыманне тэлезорак і тэлешаманаў). А.Лукашэнка абяцае не пагаршаць ўмовы дзейнасці апазіцыі (магло ж быць яшчэ горай) і дадаць паўнамоцтваў «палаткам» (у будучым...можа быць). Сказана прыгожа, але чаму падчас перамоўнага працэсу з апазіцыяй і гэтак званага «дыялогу» сёлета ўвесну ўлады, як агню, баяліся менавіта таго, што выбары стануць празрыстымі і справядлівымі, а шэф «дыялогу» палкоўнік С.Посахаў заяўляў, што «важна не дапусціць любымі сродкамі» пранікнення апазіцыі ў парламент?

Яны, улады, хочуць, каб усё было прыстойна і шляхетна. Каб іх прымалі ў еўрапейскіх сталіцах; прымалі не за хсўру перафарбаванай бальшавіцкай наменклатуры, а за народных абраннікаў. Хочуць, каб ім паціскаў руку Гавал, Шырак і містар Клінтан. Яшчэ яны хочуць, каб з імі меў справу салідны заходні капітал, каб з імі раіліся ў кран-мантанах, давосах. Каб за імі не палявалі швейцарская пракуратура ды «Інтэрпол», бо цяпер яны вымушаныя мець дачыненні з авантурыстамі і крыміналам. І, нарэшце, яны хочуць, каб іх абралі на выбарах, а не гуртом прызначылі ў «палатку», як узімку 96-га.

Такім дзіўным чынам з «отребья» мы, звычайныя падаткаплацельшчыкі, ператварыліся ў «паважаных выбаршчыкаў».

Сяргей Самасей

(працяг на стар. 2)

Маладым дарога на Захад

35 прадстаўнікоў Беларусі, у тым ліку пяцёра з Гродна, прынялі ўдзел у семінары, арганізаваным ва ўкраінскім горадзе Чарнаўцы Міжнародным дэмакратычным інстытутам (IRI, ЗША). Дырэктар праграмаў гэтай установы на Украіне пан Джон Пэпс распавёў, што інстытут прапагандуе каштоўнасці Рэспубліканскай партыі Злучаных Штатаў, дапамагае маладым палітыкам ва Усходняй Еўропе авалодаць выбарчымі тэхналогіямі.

Як паведаміў ПАГОНІ старшыня Гарадзенскай гарадской арганізацыі Аб'яднанай Грамадзянскай партыі Алесь Пагуляеў, у час дыскусіяў ўсебакова разглядаліся падыходы да правядзення паспяховай выбарчай кампаніі. Уздымаліся пытанні, як гэтую кампанію дыскрэдытаваць. Сутнасць праблемы дапамагалі раскрыць эксперты з Эстоніі, Украіны, ЗША. Яны падзяліліся багатым досведам.

Упершыню з Беларусі была запрошана моладзь з дэмакратычных арганізацыяў, згуртаваных у «Беларускім аб'яднанні маладых палітыкаў», у тым ліку з Маладой Грамады, Маладога Фронту, «Грамадзянскага форуму».

Прадстаўнікі IRI выказалі пажаданне пашырыць сваю дзейнасць і на Беларусь. У прыватнасці, запланаваныя семінары ў Берасцейскай і Гарадзенскай абласцях.

Уладзімір Кавалёў

Кансерватары Гродна яднаюцца

9 жніўня ў Гродне адбыўся сход прыхільнікаў еўрапейскай кансерватыўна-хрысціянскай сацыяльна-палітычнай плыні. Сярод удзельнікаў былі і тыя, хто ў свой час перарэгістраваўся ў Кансерватыўна-хрысціянскай партыі БНФ пад кіраўніцтвам Зянона Пазьняка.

Прысутныя выслухалі гасцей з Менска - намесніка старшыні Кансерватыўна-Хрысціянскай партыі Беларускага Народнага Фронту Сяргея Папкова і прэс-сакратара гэтага грамадскага аб'яднання Валерыя Буйвала.

У прыватнасці, Сяргей Папкоў адзначыў, што дзейнасць партыі базуецца на глыбокіх традыцыях беларускага народа і на багатых маральных каштоўнасцях еўрапейскага хрысціянства. Кажучы пра паўсядзённую працу, выступоўца адзначыў цвёрдую пазіцыю беларускіх кансерватыўных хрысціянаў у дачыненні да маючых адбыцца выбараў у так званую палату прадстаўнікоў - не ўдзельнічаць. Была раскрыта сутнасць такога рашэння. Крытычна ацаніў менскі госць дзейнасць на Беларусі групы назіральнікаў АБСЕ на чале з панам Хансам-Георгам Вікам. Будучая прэзідэнцкая выбарчая кампанія - вось галоўная мэта дэмакратычных сілаў, лічыць Сяргей Папкоў. Гэта будзе лёсавызначальная для Беларусі падзея.

Што да арганізацыйна-партыйнай работы Кансерватыўна-хрысціянскай партыі БНФ, то яна сёння мае ў краіне амаль 200 першасных арганізацыяў. Асабліва моцныя пазіцыі ў Менску, Віцебскай, Гомельскай, Берасцейскай абласцях. На Гарадзеншчыне вылучаюцца актыўнасцю партыйныя арганізацыі ў Смаргоні, Зэльве, Шчучыне, Лідзе, Мастах - усяго ў дванаццаці раёнах вобласці.

У час правядзення сходу былі ўтвораны дзве гарадскія суполкі. Выраашана праводзіць сустрэчы кожную сераду а 19-й гадзіне па адрасу: Гродна, вуліца К.Маркса,11 (офіс БНФ «Адраджэньне»).

Сцяпан Ярашчук

З моманту зьнікненьня нашага калегі Дзьмітрыя Завадскага мінуў:

41 дзень

Мы патрабуем ад уладаў тэрміновага расьследаваньня абставінаў гэтай справы. Мы заклікаем супрацоўнікаў праваахоўных органаў і спэцслужбаў, а таксама людзей добрай волі прыкласьці ўсе намаганьні дзеля ўратаваньня журналіста.

Падобна на тое, што беларускае грамадства зноў сутыкнулася з праблемай «выбараў без выбараў»

Дазвольце нагадаць: некалькі пакаленняў савецкіх людзей ніколі і нікога не выбіралі. Яны былі толькі ўдзельнікамі, а дакладней, статыстамі ў маляўнічым масавым гулянні з гучнай назвай «усенародныя выбары». Рытуал гэты планаваўся і пралічваўся да дробязяў у цішыні партыйных кабінетаў. Асноўнай дэталлю былі «народныя абраннікі». Кандыдатуры рупна правейваліся і прасвечваліся разнастайнымі «кампетэнтнымі» службамі. І толькі пасля атрымання канчатковай згоды адпаведнага парторгана, кандыдата выпускалі на працэдуру вылучэння ў нейкі калектыў альбо на сход працоўных.

Пралетарыі, якія даўно і трывала засвоілі зручную думку, што за іх узмоцнена думаюць і ўсё правільна вырашаюць у адпаведным месцы спецыяльныя людзі, вылучалі абраннікаў дружна і без лішніх пытанняў. Толькі калі-нікалі давалі наказы: вы там, маўляў, не забывайцеся пра нашыя патрэбы. На што і атрымлівалі адпаведныя запэўніванні...

І вось надыходзілі выбары. Усе дружна ішлі на выбарчыя ўчасткі. Выбаршчыкі-спрынтары займалі чаргу на золку. Грымела музыка, адчыняліся запоўненыя дэфіцытам буфеты - піва, любімая электаратам танная вараная каўбаса ды іншыя далікатэсы. Між справаю запаўнялі бюлетэні для галасавання, дзе пазначалася кандыдатура шчаслівага выбранніка. У адзіноце, без розных там альтэрнатываў, без агідных супернікаў. І атрымліваў ён свае гарантаваныя 99,9 працэнта галасоў і пачэсны ранг «слугі народа». А да яго і пэўны спіс разнастайных выгодаў. Вось так і жылі пад засцярогай савецкай «дэмакратыі». Некаму і сёння ёсць пра што ўзгадаць з ціхай маркотай.

Гэта былі, так бы мовіць, успаміны пра тое параўнальна недалёкае мінулае, калі бальшавікі ды іх спадкаемцы, што ўдала выкарысталі асноўны лозунг кастрычніцкага перавароту: «Уся ўлада - Саветам!», прыйшлі да ўлады. Вось і пакінулі гэтыя самыя Саветы дэпутатаў працоўных у якасці рэліквіі. І ператварылі ў зручную шырму для прыкрыцця сапраўдных гаспадароў і ўладароў краіны. Адбылося элементарнае выпустошванне сутнасці, зместу і прызначэння Саветаў як прадстаўнічых (народных) органаў кіравання. Засталася форма. Улада была цалкам узурпаваная партыйнай «вертыкаллю», якая сама сябе прызначала, кантралявала, рэалізоўвала і даволі дбайна самаахоўвала.

Любыя выбарчыя органы пры такой сістэме - не болей чым фікцыя. Любыя выбары ў такія органы - усяго толькі добра адрэжысіраваны фарс.

Чым усё гэта скончылася, мы ведаем. Крах любой ненатуральнай сістэмы прадвызначаны гісторыяй - гэта толькі пытанне часу. Хаця, пры некаторых спрыяльных абставінах, яна можа на нейкі час прадоўжыць існаванне, калі некалькі зменіць свае фармальныя прыкметы. Але пры гэтым яна захавае існасць і змест.

Найноўшая гісторыя станаўлення і развіцця суверэннай беларускай дзяржаўнасці - яскравы таму прыклад.

Не скарыстоўваючы паглыблены гістарычны аналіз прычынаў паразы маладой беларускай дэмакратыі, адзначым толькі той «крок наперад», які яна паспела зрабіць. Гэта Канстытуцыя новай дэмакратычнай прававой дзяржавы - Рэспублікі Беларусь. Пры ўсіх яе праліках і недапрацоўках яна зрабіла галоўнае - увяла прынцып падзелу ўлады на заканадаўчую, выканаўчую і судовую, якія з'яўляюцца самастойнымі ў рамках паўнамоцтваў, узаемадзейнічаюць паміж сабою, стрымліваюць і ўраўнаважваюць адна адну.

Паводле сэнсу новага Асноўнага закона, перавага аддавалася заканадаўчай уладзе, што цалкам натуральна і вытлумачальна: менавіта заканадаўчая ўлада ў асобе Вярхоўнага Савета краіны з'яўляецца вышэйшым прадстаўнічым органам улады, які фармуецца на аснове ўсенароднага свабоднага волевыяўлення - выбараў. А паколькі Вярхоўны Савет стаў і адзіным заканадаўчым дзяржаўным органам улады, то цалкам зразумелы ягоны прыярытэт у сістэме канстытуцыйна замацаванага прынцыпу вяршэнства закона.

Адзінай крыніцай улады стаў народ, які з гэтага часу мог ажыццяўляць яе непасрэдна і праз свае прадстаўнічыя (выбарчыя) органы.

Справа заставалася за малым: дакладна і даходліва растлумачваць усё гэта народу-гаспадару і агульнымі намаганнямі трох галінаў улады стварыць такія правілы гульні (законы), якія садзейнічалі б «адзінай крыніцы ўлады» зрабіць свой асэнсаваны выбар пры фармаванні органаў улады, якія прадстаўлялі б народ.

Тлумачыць не спяшаліся. З законамі, якія маглі б забяспечыць справядлівыя, адкрытыя і сапраўды дэмакратычныя выбары, таксама марудзілі. Прычынаў гэтаму было шмат. Але асноўная - гэта, бадай, наяўнасць у сістэме кіравання новай дзяржавай прадстаўнічай кампартыйнай «вертыкалі», якая быццам бы рухнула. І ў хуткім часе распачаўся працэс рэанімацыі...

У лістападзе 1996 года гэтая праблема была паспяхова вырашана шляхам увядзення ў дзеянне «новай» Канстытуцыі. Вышэйшы прадстаўнічы (народны) орган улады пакінуў быць вышэйшым. Адменены быў і ягоны асноўны прывілей адзінага заканадаўцы, які з гэтага часу ён вымушаны дзяліць (і далёка не на роўных) з адзіным прадстаўніком выканаўчай улады - прэзідэнтам. Аднак народ (узгадаем нашую нядаўнюю гісторыю) не дэлегаваў яму гэтых вышэйшых паўнамоцтваў.

Маладая беларуская дэмакратыя зрабіла два велізарныя крокі назад, упэўнена вяртаючыся да аўтакратыі, г.зн. да сістэмы **адзінаасобнага кіравання краінай.**

Не закранаючы падрабязнасцяў пытання, можна з упэўненасцю сказаць, што ў выніку канстытуцыйных зменаў і заснаванай на іх «новай» законатворчасці (стрыжнем якой з'яўляецца «дэкрэтатворчасць») грамадства зноў апынулася перад дылемай «выбараў без выбару». І грамадзянін, які вырашыў прыняць удзел у гэтым дзействе, павінен ведаць вось што. У прынцыпе, з тых часінаў, калі на выбарчых участках грымела музыка, булькатала піва, а выбаршчык абыякава запаўняў бюлетэні з нейкімі прозвішчамі невядома адкуль узніклых кандыдатаў у «народныя слугі», нічога не змянілася. Варта часцей аглядацца назад, усведамляць, да чаго прывялі нас звонкія спевы саладкагалосых камуністычных сірэнаў, параўноўваць і задаваць пытанні: ці не заслухоўваемся мы зноў усё тымі ж самымі песнямі?

Алена Клімовіч

На выбарах нас хочуць абжуліць. Элементарна

(Працяг. Пачатак на стар.1)

Чаго дамагаюцца «яны», такім чынам, вядома. А што патрэбна нам? Мы жадаем, каб нам плацілі за працу рэальныя заробкі, а не жабрацкія падачкі. Каб не перашкаджалі зарабляць грошы на базарах і фермах. Каб не лупцавалі ментоўскімі дубінкамі і не фабрыкавалі крымінальныя справы за тое, што мы не жадаем жыць, як быдла. Каб не хавалі ад нас свае прыбыткі ў сакрэтных бюджэтах. Каб не гналі нас у прыгон да расейскіх алігархаў і мілітарыстаў. Каб абаранілі нас ад карупцыі, злачыннасці і фашызму. Каб не бэсцілі нас па тэлебачанні і ва ўрадавых газетах.

Мы шмат чаго яшчэ жадаем. Але ці прыслухаюцца да нашай волі тыя, хто збіраецца зрабіць нам ласку выяўляць нашыя інтарэсы ў «палатках»? Відавочна, што не прыслухаюцца. Інакш яны далі б нам слова на TV, радыё, у дзяржаўных газетах. Уключылі ў выбарчыя камісіі вылучэнцаў апазіцыі. Запрасілі б назіральнікамі прадстаўнікоў грамадскасці. Адмянілі датэрміновае галасаванне.

Калі б існуючая ўлада жадала насамрэч выканаць волю народа, яна б дала дэпутатам ад народа магчымасць кантраляваць дзейнасць сваіх міністраў, правяраць любыя рухі народных грашовых сродкаў. Яна б замяніла «вертыкаль» на мясцовае самакіраванне. Выгнала са службы казнакрадаў і хабарнікаў, не кланавала б палітрукоў і камсоргаў, прыбрала б з экранаў паскудныя рылы майстроў ідэалагічнай вайны супраць нас з вамі. Прымусіла б адмарозкаў у форме выконваць законы. Прынесла прабачэнні за абразы і гвалт. Дала б гарантыі незалежнасці краіны.

Нічога гэтага няма. «Яны» лічаць, што мы паслухмяна прыйдзем і прагаласуем за «адзіны блок «вертыкалі» і беспартыйных». «Яны» маюць намер абжуліць нас без аніякіх выдаткаў. «Яны», як дасведчаны баксёр, разлічваюць выйграць коштам тэхнікі.

Калі мы супрацьпаставім «ім» сваю тэхніку і волю да перамогі, «яны» прайграюць з разгромным лікам. Не трэба думаць, што ў «іх» усё схоплена, што нічога зрабіць немагчыма. Супраць такіх, як яны, даўно вядомыя спосабы барацьбы, якія былі ўдала скарыстаныя ў Польшчы, Літве, Славаччыне, адным словам, паўсюль у былым сацыялістычным лагеры. Больш таго. У душы «яны» жадаюць прайграць, скончыць нарэшце з гэтым дурдомам ды зажыць нармальным жыццём.

Сяргей Самасей

Фармат удзелу - байкот

«Фармат удзелу апазіцыі ў восеньскай выбарчай кампаніі - актыўны байкот», - заявіў 15 жніўня на прэс-канферэнцыі ў штаб-кватэры БНФ у Мінску старшыня Аб'яднанай грамадзянскай партыі (АГП) Анатоль Лябедзька. Прычым, як адзначыў лідэр АГП, актыўны байкот не азначае толькі няўдзел у выбарах.

Усе восеньскія дзеянні апазіцыі, паводле ягоных слоў, будуць скіраваны на тое, каб не даць магчымасці Аляксандру Лукашэнку ўмацаваць свае пазіцыі напярэдадні прэзідэнцкіх выбараў і не дазволіць яму перахапіць палітычную ініцыятыву. Галоўным вынікам восеньскай кампаніі, лічыць Анатоль Лябедзька, павінен стаць няўдзел прадстаўнікоў міжнародных структур у назіранні за парламенцкімі выбарамі і, як вынік, непрызнанне іх легітымнымі. «Актыўны байкот», сказаў старшыня АГП, павінен таксама садзейнічаць колькаснаму росту беларускай апазіцыі, і закліканы закласці падмурак агульнарэспубліканскай сістэмы інфармацыі, сістэм распаўсюджвання інфармацыі і назірання за выбарамі, а таксама фарміраванню сістэмы забеспячэння абароны для актывістаў дэмакратычнага лагера. Акрамя таго, паводле слоў Лябедзькі, апазіцыя ў гэты перыяд працягне барацьбу за стварэнне дэмакратычных умоў правядзення любых выбараў, у тым ліку і прэзідэнцкіх.

Для таго, каб гэтыя планы былі паспяхова рэалізаваны, на думку старшыні АГП, апазіцыі неабходна дамагчыся стопрацэнтнай кансалідацыі сваіх сіл і адсутнасці міжнародных назіральнікаў на выбарах.

Ул.Інф.

Статкевіч пайшоў у дэпутаты

14 жніўня зарэгістравана ініцыятыўная група па збору подпісаў у падтрымку вылучэння кандыдатам у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу лідэра Беларускай сацыял-дэмакратычнай партыі (Народная Грамада) Мікалая Статкевіча. Група зарэгістравана па Каліноўскай акрузе № 107 у Менску. У гутарцы з карэспандэнтам лідэр БСДП (НГ) сказаў, што канчатковае рашэнне аб удзеле ў выбарах ён прыме ў верасні. Аднак з перадвыбарнай гонкі ён можа быць выведзены і раней - ў Вярхоўным судзе Рэспублікі Беларусь хутка будзе разгледжана касацыйная скарга на прыгавор Менскага гарадскога суда ў дачыненні да Статкевіча і Шчукіна.

Да ўдзелу ў выбарах Мікалая Статкевіча, паводле яго слоў, падштурхнула «ініцыятыва знізу». Да яго паступала мноства зваротаў з просьбай удзельнічаць у выбарах. «У мяне, у Валерыя Шчукіна, у Міхаіла Чыгіра ёсць маральнае права ўдзельнічаць у гэтых выбарах. Я не думаю, што мяне нехта можа папракнуць гэтым - асабліва тыя людзі, хто несанкцыянаваныя акцыі любіць назіраць па тэлевізары», - сказаў старшыня БСДП (НГ). Статкевіч падкрэсліў, што партыя, якую ён узначальвае, не вылучала кандыдатаў. Яна толькі не забараняла асобным членам удзельнічаць у выбарах.

Паводле папярэдніх падлікаў, у кампаніі возьмуць удзел каля 30 членаў БСДП (НГ), у тым ліку намеснікі старшыні партыі Уладзімір Арастовіч і Ніна Стужынская, вядомы праваабаронца Алег Волчак, многія кіраўнікі рэгіянальных арганізацый. З боку членаў партыі, на думку Статкевіча, гэта мужны крок, паколькі выбары пройдуць у відавочна няроўных умовах. Статкевіч адзначыў, што асноўным пярэчаннем супраць удзелу дэмакратычных кандыдатаў у выбарах з'яўлялася небяспека, што гэта прывядзе да легітымізацыі Нацыянальнага сходу. На думку старшыні БСДП (НГ), дэлегацыя Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы ў сваім паведамленні для прэсы вітала вылучэнне незалежных кандыдатаў на парламенцкія выбары і разам з тым заявіла, што не будзе рэкамендаваць Парламенцкай асамблеі Савета Еўропы прысылаць на іх назіральнікаў, што здымае ўсе апасенні.

Рашэнне ўдзельнічаць у выбарах прынята Статкевічам пасля шматлікіх кансультацый, якія, адзначыў ён, прывялі да ўпэўненасці, што ўдзел некаторых дэмакратычных кандыдатаў не паўплывае на пазіцыю заходніх назіральнікаў у адносінах да выбараў. Аднак само рашэнне членаў БСДП (НГ) прывяло да рознагалосяў і публічнага высвятлення адносінаў паміж партыямі, што ўваходзяць у «аб'яднаную апазіцыю».

«Мы дамовіліся аб стратэгічным узаемадзеянні. Але цяпер на аснове сваіх суб'ектыўных меркаванняў, страхаў і інтарэсаў нам навязваюць тое, што мы не можам прыняць. І пры гэтым заяўляюць, што акругі, у якіх вылучаюцца вядомыя дэмакратычныя палітыкі, падпадуць пад байкот з боку апазіцыйных партый, якія не ўдзельнічаюць у выбарах. Калі правыя пойдуць на байкот дэмакратычных кандыдатаў, я думаю, што Каардынацыйная рада дэмакратычных сіл развaліцца», - заявіў Мікалай Статкевіч.

Генадзь Барбарыч

І толькі бурбалкі пайшлі па вадзе...

Сёлета падчас летняга адпачынку на вадзе тонуць удвая радзей, чым у мінулым годзе.

Напрыклад, пакуль што па рэспубліцы зафіксавана 633 тапельцы, з іх 69 дзяцей. А за ўвесь 1999 год - ажно дзве з паловай тысячы.

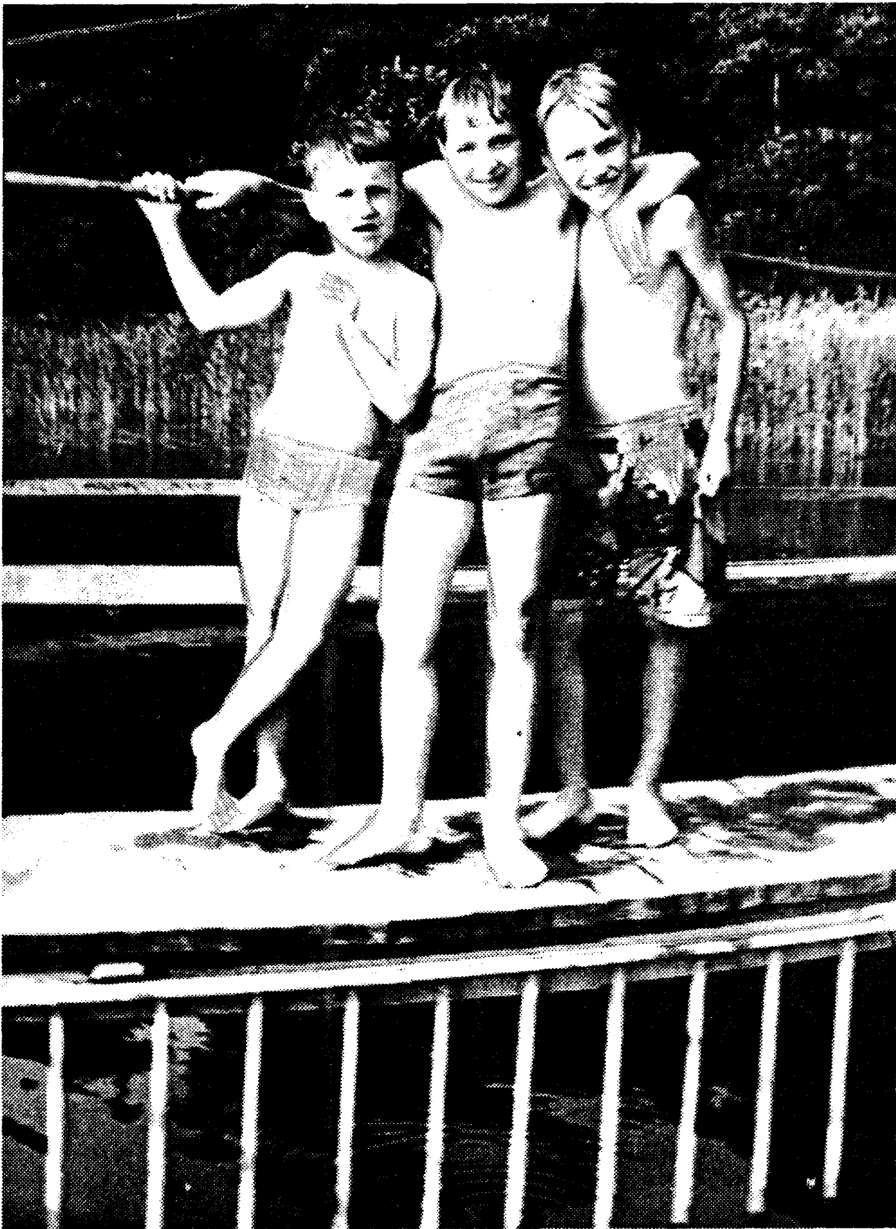
Паводле дадзеных гарадзенскага аддзялення Беларускага таварыства выратавання на водах, за студзень-ліпень у вадаёмах Гарадзеншчыны патанула 76 чалавек. У жніўні ля Гродна пакуль што адбыўся толькі адзін трагічны выпадак на вадзе. Чацвёра старшакласнікаў паехалі пакатацца на лодцы, тая перакулілася - і двое хлопцаў патанулі ў Нёмане ля турбазы «Нёман».

Нягледзячы на забарону купацца ў адкрытых вадаёмах, народ выкарыстоўвае апошнія летнія дзянькі для адпачынку на ўлонні прыроды. Тым больш, што на бліжэйшы час сіноптыкі абяцаюць добрае надвор'е. Дык дзе ж купацца, каб захаваць бяспеку - сваю і сваіх блізкіх? Расказвае старшыня гарадзенскага аддзялення БТВВ Міхаіл Балкоўскі:

- Самымі небяспечнымі застаюцца хуткаплынныя рэкі - Нёман і Котра. А тонуць часцей за ўсё тыя, хто лічыць сябе добрым плыўцом ды яшчэ прыме 100 грамаў. Нельга пакідаць на беразе дзяцей без нагляду - тыя абавязкова палезуць у ваду. Сёлета нашыя службы выратавалі з вады 168 чалавек, 56 з іх - дзеці. Асабліва небяспечна паказваць свае плывецкія ўменні людзям з хранічнымі захворваннямі. Часта бывае, што ў вадзе здарыцца прыступ стэнакардыі, эпілепсіі, астмы - і ўсё, смерць. Дарэчы, у гэтым годзе ўпершыню рашэннем начальніка абласнога УУС Белашэўскага на пляжах горада дзяжурыць міліцыя, каб менш п'яных у ваду лезла.

Паміж нашымі выратавальнымі станцыямі ды «іхнімі» сонечнымі патрулямі, канешне, агульнага вельмі мала. У іх - шыкоўныя каманды фігурыстых ратаўнікоў і ратавальніцаў кругласутачна патрулююць бераг і не даюць утапіцца навагт пры жаданні. У нас - усяго восем выратавальных станцыяў на ўсю Гарадзенскую вобласць і некалькі ратаўнічых пастоў у райцэнтрах. Штат паста: дзве медсястры, вадалаз, два ратавальнікі. Праўда, у межах 1200 метраў па цячэнню ад станцыі не тонуць. А што далей? Ратаўнікі прызнаюць, што іх задача - не выратаванне, а прафілактыка. Так што, паважаныя плыўцы, у вас застаецца толькі два разумных выйсця: альбо плаваць у басейне, альбо побач з выратавальнай станцыяй.

Алена Сіневіч

Апошнія летнія дзянькі...

Аб'ядалі дзяцей

Шэраг сур'ёзных парушэнняў у арганізацыі харчавання школьнікаў у дзіцячых аздараўленчых лагерах Гродзенскага, Іўеўскага, Лідскага, Ашмянскага і Шчучынскага раёнаў выяўлены Камітэтам дзяржаўнага кантролю па Гарадзенскай вобласці.

Асноўныя з іх - парушэнне рэцэптуры прыгатавання ежы, недастатковае ўкладанне прадуктаў пры прыгатаванні страў, выкарыстанне пратэрмінаваных прадуктаў, фармальны кантроль медработнікаў за арганізацыяй харчавання дзяцей і іншыя. Напрыклад, у аздараўленчым лагеры «Касмадром» Шчучынскага раёна за два дні дзецям было недададзена прадуктаў на 15,3 тысячы рублёў, а на складзе лагера «Дружба» Ашмянскага раёна падчас праверкі былі выяўлены лішкі свініны, курыных кумпячкоў, масла, рыбы, какава, грэцкіх круп, пячэння, вафель, кававага напою і сухіх вяршкоў на суму звыш за 78 тысяч рублёў.

Па выніках праверкі 26 чалавек прыцягнуты да адміністрацыйнай і 8 - да дысцыплінарнай адказнасці.

Ася Куніцкая

У новы век - на караване

На мінулым тыдні прадстаўнікі моладзевай арганізацыі «Next Stop - New Life» шукалі ў Гродне партнёраў для акцыі міжнароднага каравана «Наступны Прыпынак - Новы Век».

Прадстаўніцы рэспубліканскага моладзевага грамадскага аб'яднання «NSNL» Надзея Дзяйкун ды Іна Драздова паведамілі, што ў арганізацыі каравана ў Гродне ім будуць дапамагаць як няўрадавыя арганізацыі, так і аддзелы па рабоце з моладдзю гарвыканкамаў.

Караван зробіць круг па Беларусі, пачынаючы з Брэста, праедзе праз Гродна, Віцебск, Магілёў, Гомель і завершыцца вялікім гала-канцэртам у Менску. У Гродне праграма акцыі пачнецца восьмага верасня ў кінатэатры «Кастрычнік». Тут адбудзецца «круглы стол» і прэс-канферэнцыя па праблемах моладзі з удзелам дзяржструктураў і няўрадавых грамадскіх арганізацыяў. На сённяшні дзень каардынатарамі прымаючага боку сталі моладзевыя аб'яднанні «Рада-23» і ВІТ. Арганізатары плануюць зрабіць свабодны ўваход на «круглы стол» для ўсіх ахвотных. Увечары таго ж дня будзе вечарынка для моладзі, з жывым гукам і сімвалічнай платай за ўваход.

Караван «Наступны Прыпынак - Новы Век» - сумесны беларуска-шведскі праект. Са шведскага боку удзел возьме арганізацыя «Peace Quest», партнёр «Next Stop - New Life» з дзесяцігадовым стажам. Яны пачалі сумесную працу яшчэ ў 1989 годзе. Тады па краінах Заходняй Еўропы і Савецкаму Саюзу праехаў вялікі культурніцкі караван «Next Stop-Soviet». Музыкі, акторы, мастакі даказалі, што творчасць і шчырыя зносіны могуць зламаць самыя моцныя стэрэатыпы, што дзесяцігоддзямі выпрацоўваліся «саўковай» ідэалогіяй.

Другі культурна-асветніцкі караван будзе складацца з 45 чалавек - эксцэнтрычнай каманды маладых акцёраў, музыкаў, мастакоў, журналістаў, якія праедуць па Беларусі на аўтобусе з 4 па 14 верасня. Арганізатары абяцаюць, што мы не пераблытаем караван ні з чым іншым, бо яго будзе добра відаць і чуваць здалёк.

Мэты каравана «Next Stop - New Life» як сур'ёзныя, так і несур'ёзныя. Сярод першых - прыцягнуць увагу дзяржавы і грамадскасці да стану і праблемаў моладзі і моладзевых НДА. А да другіх можна залічыць несур'ёзныя адкрыцці цікавых людзей вакол сябе і вакон у новы свет, адчуванне смаку да жыцця і пашырэнне жыццёвай прасторы праз новыя кантакты і сяброўства.

Ганна Макоўская

Міліцыя - за здаровы лад жыцця

У суботу ў Пышках Гарадзенскі гарнізон міліцыі правёў спартыўна-забаўляльнае свята.

Свята работнікаў нашай міліцыі адкрыў намеснік начальніка УУС Віктар Жарабіла, які пажадаў удзельнікам спартовага шчасця. Трохгадзінная праграма мерапрыемства складалася як са спартыўных спаборніцтваў, так і з дэманстрацыі сямейных хобі. У спартовы блок ўвайшлі барацьба сумо, біятлон, перацягванне каната, армрэслінг, сямейная эстафета. У перапынках прысутныя маглі паласавацца кавалачкам печыва з конкурсу «Лепшы торт» ці паўзірацца на партрэты хатніх гадаванцаў, паказаныя на фотаконкурсе «Браты нашы меншыя».

Свята распачалося ў 11 гадзін раніцы і скончылася ля дзвюх гадзін дня. За галоўную мэту падобных мерапрыемстваў міліцыянты ставяць спартовыя перамогі і здаровы адпачынак. Можа, таму ў суботу ў Пышках не было продажу спіртных напояў. Працаваў толькі адзін латок з бутэрбродамі.

А пераможцамі міліцэйскага свята спорту і адпачынку сталі аб'яднанне «Ахова», каманда Ленінскага РАУС і асобны батальён ДАІ.

Алеся Макавецкая

Ажаніцца - не журыцца?

Напрыканцы лета кожны ўікэнд з раніцы да вечара гудуць вясельныя картэжы. Настаў сезон вяселляў. Падчас вяселля шчаслівыя маладыя бясконцай чарадой (а то і па 2-3 вяселлі запар) гудуць на Савецкай плошчы, фатаграфуюцца ля непрацуючага фантана ля Драмтэатра. Жаніхі адважна валакуць сваіх нарачоных на руках праз Стары мост. У ліпені - жніўні (самыя вясельныя месяцы) у трох гарадзенскіх ЗАГСах штотыдзень рэгіструецца каля сотні шчаслівых параў.

Вяселле - гэта добра. Некаторыя мае знаёмыя ўмудраюцца жаніцца і выходзіць замуж па 2-3 разы, і кожны раз з вялікім імпэтам. Падобна на тое, што прынцып лебядзінай вернасці ў шлюбе - «кахаць адзін аднаго ўсё жыццё і памерці ў адзін дзень» - адыходзіць у нябыт. Як было ў часы маладосці нашых бацькоў? Да вяселля - ніні, а калі ўжо здарылася, то трэба пакрываць грэх - тэрмінова жаніць каханкаў. Пры гэтым клопат па матэрыяльнае забеспячэнне маладзёнаў часта бралі на сябе бацькі - кааператыў там пабудаваць, сальца падкінуць, малых дагледзець, пакуль маладая сям'я заканчвае вучобу. Сярэдні ўзрост абрання шлюбу на той час быў прыкладна 20 гадоў.

Дык штампаваць пашпарт ці не?

Сёння ж мы назіраем змены як у стаўленні грамадства да сямейнага жыцця, так і ў прынцыпах яго пабудовы. Знізіўся сярэдні ўзрост уступлення ў першы шлюб - 20-30 гадоў. У наяўнасці той факт, што цяпер маладыя людзі жэняцца, калі ў галаве ўжо нешта ёсць, ды і нейкія перспектывы на самастойнае ўладкаванне ў жыцці. Паводле вынікаў сацыялагічных апытанняў, больш за 60 працэнтаў маладых людзей да 25 гадоў не разлічваюць на дапамогу бацькоў напачатку свайго сямейнага жыцця.

Разам з тым, матэрыяльныя праблемы выходзяць на першае месца сярод прычынаў разводаў, якіх становіцца ўсё больш. Колькасць шлюбаў і разводаў у Гарадзенскай вобласці за студзень-чэрвень 2000 года вельмі і вельмі здзіўляюць. Мяркуйце самі: узялі шлюб за гэты перыяд 2 724 чалавекі, развяліся - 2 335 чалавек. Прыкладна аднолькава. У мінулым годзе вяселляў было трохі больш, а разводаў - меней (2 900 і 2 100 за шэсць месяцаў адпаведна).

Цяпер сярод моладзі ўсё больш распаўсюджваецца меркаванне, што штамп у пашпарце - рэч зусім не абавязковая, без якой можна выдатна абыйсціся. І абыходзяцца. Прыкладна тры працэнты параў на Гарадзеншчыне жывуць у грамадзянскім шлюбе. І гэта толькі афіцыйна. Сёння рэаліі такія, што гэты самы штамп ніводнага з сужонцаў да нейкай адказнасці прыцягнуць не ў стане. Аднак, калі, скажам, муж пэўны час не забяспечвае сям'ю фінансава - жонка мае законнае права юрыдычна патрабаваць аліменты, нават знаходзячыся ў шлюбе. А калі не - тым больш. Іншая справа, калі бацька свядома ўхіляецца ад уплаты аліментаў. Тады яго і закон не прымусіць. Можа, таму цяпер жанчыны, у тым ліку маладыя жанчыны, не баяцца адны выхоўваць дзяцей. Адпаведна дадзеным абласнога статупраўлення, у вобласці кожная дзесятая жанчына - адзінокая маці (у рэспубліцы гэтая лічба дайшла да 13 працэнтаў). Значна вырасла доля дзяцей у незамужніх жанчын: у 1990 годзе яна складала 7,5 працэнта, а на дадзены момант - 1,8 працэнта, што нямала. Да гэтага трэба дадаць, што ў горадзе Гродна пятая частка жанчын і чвэрць мужчынаў ва ўзросце ад 16 гадоў і старэй ніколі не былі ў шлюбе.

Аднак, на наш погляд, гэта не сведчыць пра спад каштоўнасці інстытута сям'і ў беларускім грамадстве. Паняцце «сям'я» пераходзіць з разраду дысцыплінарна-эканамічнага ў добраахвотную, сумленфную форму суіснавання дваіх асобаў. І прадаўжэнне роду пакінула быць самамэтай. Цяпер галоўнае - жыві сам, не перашкаджай жыць партнёру і не перастарайся з дзецьмі.

Усе на барацьбу з выміраннем?

У застойныя, але сытыя васьмідзесятыя гады ў Беларусі ўмацавалася еўрапейская мадэль сям'і: двое бацькоў - двое дзяцей. Цяпер жа нарадзіць другое дзіця - невырашальная праблема, бо сярэднестатыстычная беларуская сям'я не ў стане пракарміць і апрануць яго. І тэндэнцыя змяншэння нараджальнасці спыняцца не збіраецца. За шэсць месяцаў гэтага года ў вобласці нарадзілася амаль на 200 немаўлятаў менш, чым за гэты ж час ў 1999 годзе - 5428 і 5602 адпаведна. Пры такіх тэмпах праз пяцьдзесят гадоў насельніцтва Беларусі скароціцца ўдвая. Ужо сёння на кожнага працаздольнага прыпадае 0,8 (выбачайце за матэматычны гумар) непрацаздольнага чалавека.

Незразумела адно: як гэта кітайцы пры іх рэгулюючых нараджальнасць законах і яшчэ нядаўніх недаяданні і беднасці - на першым месцы ў свеце па нараджальнасці? Цалкам магчыма, што так званы «кітайскі эканамічны цуд» стаўся магчымым пасля таго, як бацькі падлічылі ўсіх сваіх дамачадцаў і прыйшлі да высновы, што надышоў час зарабляць на дзяцей. І зарабляюць жа!

Дык можа, урэшце рэшт, і нам трэба браць прыклад з кітайцаў і размнажацца? Абы толькі грошай хапала і Чарнобыль не псаваў генафонд...

Алена Сіневіч

Не дайце «Нёману» засохнуць!

Якой павінна быць будучыня нацыянальнага спорту? На якіх прынцыпах яго належыць развіваць? Што патрэбна і што можна зрабіць, каб не даць загінуць хакейнаму клубу «Нёман», становішча якога з кожным днём становіцца ўсё горшым? Добрыя гульцы ідуць туды, дзе больш плоцяць. Тое ж самае з трэнерамі. Не хапае грошай на экіпіроўку гульцоў і паездкі на гульнёвыя сустрэчы...

Пра ўсё гэта мы гутарылі з мэнеджэрам Хакейнага клуба «Нёман» (г.Гродна) Уладзімірам Жабінскім. Адбывалася гэта на лавачцы галоўнага гарадзенскага стадыёна. Рабочыя газонакасілкамі падстрыгалі на футбольным полі траву. Па сцяжынках бегалі хлопчыкі, недзе 12-ці гадоў. З імі быў трэнер - малады хлопец, невысокі і каржакаваты.

На самой справе, такія як Уладзімір - рэдкая знаходка для Хакейнага клуба. Асабліва зараз, калі апошні знаходзіцца ў адчайным становішчы. Дзіўна, што гэтага не заўважаюць (а можа, не жадаюць заўважаць ягоныя кіраўнікі). Зрэшты, па меры атрымання інфармацыі пра ўнутранае жыццё клуба своеасаблівая логіка мясцовых чыноўнікаў ад спорту становіцца зразумелай.

Калі «Нёман» не ўмацаваць рублём - пройгрыш гарантаваны

Уладзімір Жабінскі:

...Хакейны клуб «Нёман» - гэта грамадская арганізацыя. Пры гэтым яна фінансуецца цалкам з бюджэту. Статус грамадскай дапамагае ёй змяншаць падаткі на фонд заробнай платы. А сума гэтая ў клуба вялікая. Ну а што значыць атрымліваць грошы з бюджэту - не мне вам тлумачыць. Бюджэт то сеяць дапамагае, то перасяваць, а нашыя справы ідуць усё горай. Хакей - адзін з самых дарагіх відаў спорту. Адна экіпіроўка чаго каштуе. Форма палявога гульца каштуе ад 500 да 1000 даляраў, а галкіпера - ад 2500 да 3000. Канькі - пад сотню, клюшка - 15-25 даляраў, а яе на пару трэніровак хапае. Паездкі на спаборніцтвы, гатэлі, харчаванне...

...У пачатку 90-х у каманду ўдалося сабраць нямала добрых гульцоў з Расеі. Тады ў іх справы ішлі, а ў нас - яшчэ нічога. Гульцам і трэнерам кватэры давалі, заробак быў прыстойны. І «Нёман» стаў падымацца. Цяпер усё наадварот. Хутка адкрыццё сезону, а мы яшчэ не ведаем, хто з гульцоў прыедзе ў каманду. Зарплату затрымліваюць на тры месяцы. А што яны атрымліваюць? Вядучыя гульцы - недзе па 200 даляраў. А яны ж так выкладаюцца, здароўе губляюць на лёдзе. У мінулым годзе наш брамнік Косця Аляксееў напрыканцы чэмпіяната Беларусі атрымаў прэмію ў 30 даляраў. Але ж менавіта ён быў прызнаны лепшым гульцом УЕХЛ. Ад такой абразы ён папросту кінуў усё і з'ехаў.

...У нас вялікая праблема з хакейнай зменай. Ёсць ДзЮСШ N10, якая рыхтуе хакеістаў, і ёсць Хакейны клуб. Дзве гэтыя арганізацыі жывуць кожная сваім жыццём. Нідзе ў свеце такога няма. Кожны клуб лічыць за свой абавязак рыхтаваць сабе змену. Клуб павінен клапаціцца пра яе. А як у нас - амаль усё трымаецца на бацьках: набыццё формы, канькоў, аплата паездак. Спартыўны камітэт аплочвае толькі рэспубліканскія спаборніцтвы. Але ж ёсць яшчэ УЕХЛ. У Кіеў, Рыгу - усё за кошт бацькоў. Так, ёсць забяспечаныя сем'і, якія могуць і апрануць, і куды заўгодна адправіць свайго сына. Але гэта не факт, што дзеці з такіх сем'яў - таленавітыя спарцмены. Часта бывае, што хлопец перспектыўны, бацькі яшчэ да 12-14 гадоў яго цягнулі, а потым - папросту грошай не хапае. Апроч таго, далей яны не бачаць перспектывы для свайго сына. Вось у Германіі мноства клубаў, камандаў. Там ёсць адбор ужо з дзяцінства. У хлопцаў - стымул. А потым, калі яны трапляюць у добры клуб, то адразу прыстойныя грошы атрымліваюць, нармальна сябе адчуваюць.

...Не ведаю, чаму, але ўсе нашыя кіраўнікі - былыя вайскоўцы. Дырэктар Лядовага палаца, прэзідэнт футбольнага клуба, дырэктар спартыўнай школы. Яны не спарцмены. Ім цяжка зразумець нас. Прэзідэнт клуба Рыгор Сямёнавіч Бейзак таксама далёкі ад спорту. У яго ёсць нейкі свой бізнес. І яму няма калі займацца намі. Колькі разоў я ні заходзіў у ягоны кабінет, ні разу не чуў, каб ён быў заклапочаны праблемамі клуба, спарцменаў. На ўсе мае прапановы, ідэі ён кажа: «Зараз няма калі, давай пазней...».

Пакуль мы з Валодзем гутарылі, на полі скончылася трэніроўка. Да нас падышоў той самы каржакаваты Дзмітрый Краўчанка. Ён прыехаў у Гродна з Расеі ў 1993 годзе. Гуляў за «Нёман», быў добрым гульцом. Але тры гады таму атрымаў сур'ёзную траўму і зараз можа толькі трэніраваць. Валодзя кажа, што такіх трэнераў, як Дзіма, яшчэ пашукаць. «Ёсць вельмі добрыя хлопцы, перспектыўныя, - ківае Дзіма на будынак, за дзвярыма якога зніклі ягоныя выхаванцы, - шкада будзе, калі яны разбягуцца». Яго самога ўжо запрашаюць назад у Новакузнецк. Сітуацыя ў Расеі заўважна паляпшаецца.

Рыгор Бейзак - Прэзідэнт Хакейнага Клуба «Нёман»

(фрагменты размовы з ім нашага карэспандэнта)

...Усё залежыць ад фінансавання. Да нас грошы ідуць з абласнога бюджэту. Вось на першыя тры месяцы года нам іх выдаткоўвалі, на тры гарадзенскія спартовыя клубы - хакейны, валейбольны і баскетбольны - 65 мільёнаў рублёў. А зараз - усё. Як будзем жыць - невядома. Дзякуй Аляксандру Іосіфавічу Дубко (старшыня Гарадзенскага аблвыканкама, - рэд.), ён нас падтрымлівае. Удасца ў яго што-небудзь для клуба выпрасіць, - значыць, яшчэ нейкі час здолеем існаваць. Наогул, жывем на падачках.

...Ці ёсць нейкія спробы выжыць? Гэта павінны вырашаць у рэспубліканскім кіраўніцтве. У нас у Менску была нарада па праблемах фінансавання клубаў Рэспублікі Беларусь. Паводле ягоных матэрыялаў, падрыхтавана дакладная запіска Цяцерыну. Я лічу, што праблему можна вырашыць, калі прадпрыемствам, гатовым укладваць свае сродкі ў развіццё спорту, даць канкрэтныя ільготы па падаткаабкладанні.

...Ці можа клуб сам зарабляць? Калі браць на рэалізацыю чыюсьці прадукцыю, то спатрэбяцца вялікія партыі і перадаплата вялізнымі сумамі грошай. Адкуль у нас такія сродкі? Ды і са збытам зараз складана нават у той жа Расеі. У нас ёсць ПКФ «Хакей-Нёман-сэрвіс». Яе заснаваў клуб. Але ў нас няма прыстойнага стартавага капіталу, каб гэтая фірма магла нешта рабіць. А зараз увогуле стаіць пытанне наконт яе перарэгістрацыі. Неабходны статутны фонд у памеры 2000 даляраў. Адкуль ў клуба такія грошы? Ды і артыкула расходу такога няма.

Уладзімір Жабінскі:

...Я ведаю, што некаторыя беларускія клубы, якія неяк круцяцца, зарабляюць грошы. Іх няшмат, чатыры-пяць. Напрыклад, «Славія», нядаўна нават трэнера з Югаславіі запрасілі. Відаць, не на 200 даляраў. Упэўнены, у спартыўных клубаў ёсць магчымасці самафінансавання. Што ў нас атрымліваецца: грошы з бюджэту атрымалі, праелі, праездзілі, а справаздачы наконт вынікаў няма. У мяне і зараз ёсць ідэі, і раней былі. Калі ў 1998 годзе «Нёман» упершыню стаў чэмпіёнам рэспублікі, я падумаў: трэба зрабіць нешта такое, каб і горад гэта адчуў, і камандзе было здарава. Пайшоў на Гарадзенскі піўзавод і прапанаваў выпусціць піва з нашай маркай. Там падтрымалі гэтую ідэю, тым больш, што ў іх акурат быў новы гатунак. Ад яго рэалізацыі нам маглі б адлічваць 1-3 працэнты прыбытку. Але я вырашыў, што аднаму мне гэтую ідэю не рэалізаваць. І тут знайшоўся адзін надзвычай прадпрымальны чалавек, які ўзяўся дапамагчы. Ён, праўда, перад кіраўніцтвам Клуба выступіў як аўтар маёй ідэі, яго прызначылі дырэктарам ПКФ «Хакей-Нёман-сэрвіс». Мне гэта было крыўдна, ну ды Бог з ім, - галоўнае, каб справа была зробленая. Але тыя, хто скраў маю ідэю, яе і загубілі. Запрасілі ад піўзавода 15-20 працэнтаў, на што ён, канешне, пайсці не мог.

...Мы зусім не выкарыстоўваем магчымасці ад прадажу сваёй клубнай маркі. Так, гэта на першы погляд, не густа. Але калі з кожнай дамовы браць пакрысе (хай сабе па 3-5 працэнтаў), развіваць гэтую справу, заключаць дамовы з рознымі прадпрыемствамі, падключыць рэкламу, то можна дамагчыся неблагіх вынікаў. У мяне быў паспяховы досвед размяшчэння замовы ў атэлье «Вясёлка» на выраб шапачак з колерамі клуба і яго эмблемай. Дарэчы, гэтыя ж шапачкі мы, калі выйгралі турнір у Германіі, падаравалі немцам. Тыя былі надзвычай задаволенымі. Акрамя шапачак, можна на той жа «Вясёлцы» шыць гетры хакеістам. Яны абыходзяцца па 2,5 даляра, тады, як імпартныя - па 10-15. Я выконваў гэтую працу два месяцы, фірма «Хакей-Нёман-сервіс» заплаціла мне за яе 5 даляраў. Як яны там працуюць - я не разумею. Гэты чалавек, які скарыстаўся маёй ідэяй з півам, але так і не давёў яе да розуму, потым узначаліў фірму. Спачатку столькі ўсяго нааб'яцаў: паездкі на Украіну, у Польшчу, у Германію... Але нічога ў іх не атрымалася.

Валодзя яшчэ доўга распавядаў пра тое, як меркаваў замаўляць рукзакі на пальчаткавай фабрыцы, шыць формы на «Дынама», баулы, якія ў Беларусі можна вырабіць за 15 даляраў, замест таго, каб набываць імпартныя па 60. «Калі б мы наладзілі выпуск усяго гэтага, маглі б зарабляць хай і невялікія працэнты, але для клуба гэта не было б лішнім», - упэўнены Уладзімір. Але якімі б усе гэтыя праекты ні былі ўдалымі, гэта не кардынальнае вырашэнне праблемы. Клуб залежыць ад бюджэту, а сумную гісторыю з нашым дзяржбюджэтам ведаюць усе. Па меры збяднення апошняга, будзе пагаршацца становішча клуба. Наўрад ці варта таксама разлічваць на абяцанні губернатара дапамагчы хакею. Трэба меркаваць, спадар Дубко мае на ўвазе той самы бюджэт. Тым не менш, сітуацыя небезнадзейная. Выхад можа быць у арганізацыі акцыянернага таварыства. Дзейнасць клуба павінны кантраляваць тыя, хто ўклаў у яго свае грошы. Гэтая сістэма дзейнічае ўсюды ў свеце і дзейнічае бездакорна. Так, у нас, асабліва зараз, усё значна складаней. Ці знойдуцца ахвотныя інвеставаць спорт? Але каманда «Нёман» - не «цёмная лошадка». А калі будуць грошы - пойдзе ў гору і прафесіяналізм. Не спазніцца б з гэтым, а то разбягуцца па суседніх краінах усе «перспектыўныя пацаны».

Ніна Палуцкая

У новым газавым пасьянсе Беларусі адведзена сціплая роля

Большасць беларускіх сродкаў масавай інфармацыі не надалі асаблівага значэння навіне, якая прыйшла з Польшчы - 23 ліпеня міністр эканомікі Янаш Штайнхоф заявіў, што ягоная краіна не дасць дазволу расейскай кампаніі «Газпрам» пракласці новы газапровад у Заходнюю Еўропу праз Беларусь і Польшчу ў абход Украіны.

Гэтая заява была зроблена польскім міністрам па выніках сустрэчы з дэлегацыяй украінскага ўрада. Адпаведна словам Штайнхофа, Польшчы было б выгадна будаўніцтва такога газаправоду, аднак ёй важна захаваць добрыя адносіны з Украінай. Яна не можа дапусціць «сур'ёзнай эканамічнай страты» дружалюбнай краіне. Некаторыя расейскія СМІ адразу ж паведамілі, што кіраўніцтва Расеі разглядае альтэрнатыўныя варыянты транспарціроўкі газу ў абход Украіны, у прыватнасці, праз Фінляндыю.

Кіраўнік «Газпрама» Рэм Вяхіраў яшчэ ў мінулым годзе паведаміў журналістам, што кампанія фарсіруе будаўніцтва новага газаправоду ў Еўропу ў абход Украіны праз тэрыторыю Беларусі. Паводле ягоных словаў, такія дзеянні «Газпрама» былі «адзіным адэкватным адказам на несанкцыянаваны адбор газу на тэрыторыі Украіны». Вяхіраў тады заявіў расейскаму агенцтву «Інтэрфакс», што «Газпрам» плануе пабудаваць на тэрыторыі Беларусі тры ніткі газаправодаў, і ў гэтым выпадку «Украіна па газу будзе ліквідаваная».

Адпаведна словам Вяхірава, несанкцыянаваны адбор газу на тэрыторыі Украіны перасягае 100 мільёнаў кубаметраў штодня. Аднак «Газпрам» не можа ажыццявіць адключэнне паставак газу на Украіну, бо «24 дзяржавы Еўропы вісяць на гэтай сістэме», як сказаў Рэм Вяхіраў. А расейска-ўкраінскія перамовы па аплаце за пастаўкі газу кіраўнік «Газпрама» назваў «размовай глухога з нямым».

Паводле дазеных «Інтэрфакса», новы газапровад дазволіў бы ўдвая павялічыць транзіт расейскага газу ў Еўропу.

Сапраўды, альтэрнатыўны шлях транспарціроўкі газу ў Заходнюю Еўропу дазволіў бы Расеі атрымаць магутнейшы рычаг уздзеяння на Украіну. Не дзіўна, што Украіна паспрабавала перашкодзіць гэтаму палітычнымі сродкамі.

Расейская газета «Известия» ў нумары ад 25 ліпеня пракаментавала заяву польскага міністра са скептыцызмам. «Міністр эканомікі Польшчы зрабіў смелую заяву, - піша газета. - Настолькі смелую, што міністра можа стрымаць прэзідэнт краіны Аляксандр Квасьнеўскі, як толькі ўзважыць усе наступствы такой адвагі».

Адпаведна меркаванню аглядальніка «Известий» Сямёна Навапрудскага, украінскім уладам не варта спакушацца на заяву польскага міністра, паколькі ў пастаўках расейскага газу на Захад зацікаўлена Германія ў асобе стратэгічнага партнёра «Газпрама» - канцэрна «Рургаз». «Польшча палітычна і эканамічна залежыць ад характару адносінаў з Германіяй. І ёсць падставы меркаваць, што ў гэтай сітуацыі Германія апынецца не на баку Польшчы з Украінай», - піша Сямён Навапрудскі.

Хаця гэтае сцвярджэнне расейскага журналіста абсалютна абгрунтаванае, «Известия» не ўзгадваюць пра інтарэсы ў рэгіёне другога стратэгічнага партнёра Польшчы - Злучаных Штатаў. Малаверагодна, каб прадстаўнік польскага ўрада зрабіў сваю заяву экспромтам, без папярэдняга ўзгаднення, а мажліва, і пераканання з боку ЗША. Для Злучаных Штатаў дапусціць магчымасць адключэння расейскага газу на Украіну фактычна азначала б страту ўплыву на аднаго са сваіх важнейшых партнёраў ва Усходняй Еўропе.

Што да Беларусі, то ёй у гэтым газавым пасьянсе адведзена самая сціплая роля. Беларускае кіраўніцтва, канешне ж, зацікаўленае ў даходах, якія сталі б паступаць за транзіт у выпадку завяршэння альтэрнатыўнага газаправоду, але яно не мае рычагоў уплыву на прыняцце рашэнняў па гэтаму пытанню.

Ужо даўно вядуцца размовы пра тое, што «Газпрам» быў бы зацікаўлены ў акцыянаванні беларускага дзяржаўнага прадпрыемства «Белтрансгаз» і атрыманні саліднага пакету акцыяў у абмен на спісанне пазыкаў Беларусі па пастаўках газу. Калі альтэрнатыўны газапровад праз Беларусь і Польшчу ўсё ж будзе завершаны, інтарэс «Газпрама» да такога акцыянавання яшчэ болей узрасце.

Аднак праблемы Беларусі, звязаныя з залежнасцю ад імпарту расейскага газу, альтэрнатыўны газапровад не вырашыць. Газавая труба не можа замяніць эканамічную рэструктурызацыю.

Аляксей Знаткевіч

Пакуты аленя Святога Губерта

20 снежня 1999 года начальнік упраўлення юстыцыі Гарадзенскага аблвыканкама Сяргей Протас накіраваў на адрас савета абласнога грамадскага аб'яднання «Ратуша» пісьмовае папярэджанне. У лісце ўказвалася, што гэтая няўрадавая арганізацыя выкарыстоўвае на сваіх бланках не зарэгістраваную сімволіку, чым парушае артыкул 12 Закона Беларусі «Аб грамадскіх аб'яднаннях». Савету прапаноўвалася ў 10-дзённы тэрмін ухіліць недахоп.

Ужо 19 студзеня 2000 года Гарадзенскі гарвыканкам на сваім чарговым паседжанні заслухаў начальніка ўпраўлення архітэктуры і горадабудаўніцтва Г.Шведа. Было запратакаліравана наступнае рашэнне: «Адмовіць абласному грамадскаму аб'яднанню «Ратуша» ў выкарыстанні элементаў Герба горада ў эмблеме аб'яднання, у сувязі з раней дапушчанымі парушэннямі прымянення гарадской сімволікі, не адпавядаючай эталоннаму відарысу...» Пратакол падпісалі: старшыня выканкама Анатоль Пашкевіч і выконваючы абавязкі ўпраўляючага справамі Валерый Шанціла.

Рашэнне гарвыканкама падтрымаў аддзел па архівах і справаводству абласнога выканаўчага камітэта. Менавіта сюды звярнуліся кіраўнікі «Ратушы», каб давесці сваё. Загадчык аддзела Антон Зміртукевіч, у прыватнасці, зазначыў, што гарвыканкам не парушыў «Палажэнне аб Гербе горада Гродна», у тым ліку права прымаць рашэнні аб яго выкарыстанні, «недапушчальныя спробы вольнага абыходжання з «Палажэннем...» з боку аб'яднання «Ратуша». Пазіцыю гарвыканкама падтрымлівае Дзяржкамітэт па архівах і справаводству Беларусі і Дзяржаўная геральдычная служба».

Наспеў час нагадаць аб самым прадмеце спрэчак - гарадскім гербе горада Гродна, які сёння так раўніва аберагае гарадская выканаўчая «вертыкаль». Гісторыя сведчыць, што ў 1540 годзе ў якасці геральдычнага сімвалу гарадзенскага герба прымаецца алень Святога Губерта: алень з крыжам між рагоў скача праз агароджу як знак свабодалюбства.

Ёсць звесткі яшчэ пра адзін герб - губернскі. У 1795 годзе Гродна адыходзіць пад юрысдыкцыю Расейскай Імперыіі. 23 ліпеня 1802 года Указам імператара Аляксандра I Сенату зацвярджаецца герб Літоўска-Гарадзенскай губерніі ў верхняй частцы шчыта змешчана «Пагоня», у ніжняй - зубр. Пасля 1848 года застаўся толькі зубр.

Болей ажно да нашых дзён ніякіх звестак пра гарадзенскі гістарычны герб няма. На яго папросту забыліся. У 1987 годзе гарвыканкам аб'яўляе конкурс на распрацоўцы новага герба горада. Мясцовыя прыдворныя мастакі шчыравалі да сёмага поту, вынаходзілі камбінацыі шасцярняў, зуброў, каласкоў, сярпоў і молатаў, іншых дэталяў, абавязковых для «геральдыкі» развітога сацыялізму. 15 чэрвеня 1988 года быў зацверджаны новы герб з выявою аленя Святога Губерта, але - без крыжа, затое з зоркай у верхнім полі края шчыта. Гэтую малярскую бязглуздзіцу дэпутаты абмяркоўвалі на поўным сур'ёзе. Выказваліся думкі, што было б лепей мець герб з зубрам. Так яно бліжэй да савецкай рэчаіснасці. А то - нейкі Святы Губерт...

Аднак над краінаю шугалі новыя вятры. І гарадзенская ўлада не хацела збівацца з перабудовачнага кроку. Першага лістапада 1990 года сесія гарадскога Савета народных дэпутатаў прыняла рашэнне аб адраджэнні гістарычнага герба горада. Алень Святога Губерта па праву вярнуўся ў родны горад, але быў прыватызаваны выканкамам.

У 1987 годзе з ініцыятывы вядомых гарадзенскіх вучоных, літаратараў, мастакоў, грамадскіх дзеячаў паўстала абласное грамадскае аб'яднанне «Ратуша». Была прынята такая эмблема: у блакітным полі геральдычнага шчыта - жоўты алень з залатым крыжам між рагоў. Семантычнае тлумачэнне эмблемы звязана з гістарычнымі традыцыямі і грамадскай накіраванасцю працы няўрадавай арганізацыі. Але загадчык аддзела па архівах і справаводству аблвыканкама Антон Зміртукевіч заўважыў, што «менавіта герб горада Гродна ляжыць у аснове эскіза эмблемы «Ратушы», нягледзячы на тое, што аўтар змяніў эталонную форму шчыта, колер аленя і зняў фігуру «гародні». Але і ў такім выглядзе ён лёгка ўгадваецца».

Бароначы свае права карыстацца ўласнай эмблемай, грамадскае аб'яднанне «Ратуша» было вымушана звярнуцца са спазысковай заявай у Гарадзенскі абласны гаспадарчы суд. У якасці адказчыка быў прыцягнуты гарвыканкам, дзеянні якога, на думку кіраўніцтва «Ратушы», незаконныя і неабгрунтаваныя. У прыведзеных тлумачэннях указвацца, што згодна «Палажэнню аб Гербе горада Гродна», зацверджанага гарвыканкамам першага кастрычніка 1990 года, элементы Герба не з'яўляюцца ўласнасцю гарадскога выканаўчага камітэта і не знаходзяцца ў яго выключным праве карыстання. Не абумоўлены таксама правілы карыстання элементамі герба. «Ратуша» выкарыстала толькі аленя з крыжам у рагах, які ў асобнасці не з'яўляецца ўласнасцю выканкама. Св. Губерт прызнаны патронам не толькі Гродна, але і шэрагу гарадоў Італіі, Францыі, Бельгіі, Іспаніі, дзе ўпрыгожвае іх гербы. Гарадзенскі герб вылучае менавіта агароджа, праз якую скача алень. Гэтага элемента няма на гербах іншых гарадоў Еўропы. У эмблеме «Ратушы» агароджа адсутнічае.

Другога чэрвеня 2000 года абласны гаспадарчы суд вярнуў спазысчыку дасланыя матэрыялы. У пастанове ён спасляўся на недахоп іншых папераў, якія пацвярджаюць дасудовы парадак урэгулявання спрэчкі, а таксама прапанаваў згодна заканадаўству яшчэ раз звярнуцца з патрабаваннем адмены прынятага гарвыканкамам акту - у гарвыканкам. Гэта было зроблена. Намеснік старшыні выканаўчага камітэта Яўген Жабрун у трох радках адпісаўся, што падставы для адмены рашэння выканкама «ў выкарыстанні вашым аб'яднаннем элементаў герба горада Гродна адсутнічаюць».

12 ліпеня бягучага года ў абласны гаспадарчы суд зноў накіравана спазысковая заява грамадскага аб'яднання «Ратуша». Суду нагаданы артыкул 8 Закона Беларусі «Аб аўтарскім праве і сумежных правах», у якім гаворыцца, што аб'ектамі аўтарскага права не з'яўляюцца дзяржаўныя сімвалы і знакі: сцяг, герб, гімн, ордэны і гэтак далей. Артыкул 23 гэтага ж Закону сведчыць, што правы аўтарскага ці сумежнага права, якія перайшлі ў грамадскі набытак, могуць свабодна выкарыстоўвацца любой фізічнай альбо юрыдычнай асобай.

Дзяржаўная геральдычная служба рэспублікі падтрымала выканаўчую гарадскую ўладу Гродна. Але няма падставаў не даверыць ганароваму сябру Усерасейскага геральдычнага таварыства, сябру Польскага і Украінскага геральдычных таварыстваў Анатолю Цітову. У адказ на запыт грамадскага аб'яднання «Ратуша» вучоны прыводзіць пункты, згодна якіх пазіцыя Гарадзенскага гарвыканкама не з'яўляецца канструктыўнай.

Напрыклад, гарадскія ўлады маюць правы на канкрэтную выяву герба, якая была зацверджана (!) імі ў пачатку 90-х гадоў, а не на ўсе выявы герба, што існавалі амаль 500 гадоў; першасная функцыя герба - выкарыстанне яго на гарадской пячатцы. Недапушчальным з'яўляецца дуалізм, калі прадэкляраваны (зацверджаны) адзін герб, а на практыцы ў справаводстве горада выкарыстоўваецца агульнадзяржаўны сімвал узору 1995 года.

У эмблеме «Ратушы» выкарыстаны інтэрнацыянальны геральдычны элемент, які ў сваёй мастацкай стылістыцы адрозніваецца ад гарадскога герба (1990 г.). Акрамя таго, грамадская арганізацыя выкарыстоўвае эмблему, а не герб. Сугучнасць семантыкі выяваў падкрэслівае мэту таварыства: служыць на карысць роднаму гораду і Бацькаўшчыне. Праз гэтую выяву ствараецца лакальна-гістарычная прывязка да канкрэтнай тэрыторыі; ужытак элементаў эталоннай выявы герба (ад 21 студзеня 1990 года, пратакол N 41) стварыў бы падставы для дыскусіі. Паколькі алень на эмблеме аб'яднання адрозніваецца, дыскусія аб неправамоцнасці яго існавання носіць штучны характар; хоць герб, як існасць, адзіны, але варыянтаў можа быць незлічоная колькасць, таму манапалістам на тую ці іншую геральдычную фігуру не можа быць ні гарвыканкам, ні нават аблвыканкам.

Так мяркуе Анатоль Цітоў, аўтар кніг па геральдыцы, досвед якога карыстаецца пашанай у еўрапейскіх даследчыкаў.

Што да гарадскога герба, то можна параіць Гарадзенскаму гарвыканкаму яшчэ раз уважліва з'вярнуцца да гістарычных фактаў. У 1540 годзе каралева Бона ў чарговы раз пацвердзіла магдэбургскае права Гародні. Войту і магістрату (у цяперашнім разуменні старшыні выканкама і выканаўчаму камітэту ў цэлым) была дадзена пячатка з гербам па тыпу Любліна: казёл на задніх нагах перад галінкай вінаграду. Калі выканкам «прысабечвае» выключнае права распараджацца гарадскім гербам, то тым болей можа прыняць рашэнне мець уласны, выканкамаўскі. Як-ніяк, казёл з вінаградам -ад самой каралевы Боны.

Гарадзенскія журналісты станнуць сведкамі цікавага разбіральніцтва незвычайнай судовай справы. Хаця, здаецца, іх менскія калегі таксама могуць паўдзельнічаць у судовым разглядзе. Пры ўмове, што апошняя кропка не будзе пастаўлена ў Гродне.

Антон Лабовіч

Краёўцы пачатку стагоддзя

Збор навуковых працаў гарадзенскіх гісторыкаў нядаўна папоўніўся яшчэ адной значнай манаграфіяй. Выйшла з друку кніга гісторыка і краязнаўцы Алеся Смалянчука пад назвай «Палякі Беларусі і Літвы ў рэвалюцыі 1905-1907 гадоў».

Манаграфія стала вынікам 10-гадовай працы. Даследчыкам былі сабраныя і перапрацаваныя шматлікія матэрыялы дзяржаўных гістарычных архіваў Літвы, Расеі і Беларусі.

У прадмове да кнігі Алесь Смалянчук падае ўласнае абгрунтаванне неабходнасці даследавання грамадска-палітычнага жыцця «беларускіх і літоўскіх палякаў». На ягоную думку, «абмежаванне нацыянальнай гісторыі памерамі аднаго этнасу прыводзіць да яе свядомага збяднення. Палякі, літоўцы, жыды, рускія ды іншыя этнасы не з'яўляліся і не з'яўляюцца нейкім «чужародным целам» нашай гісторыі. Яны - яе неад'емная частка».

У манаграфіі Беларусь і Літва разглядаюцца ў якасці адзінага, непарыўнага рэгіёна ў межах Віленскай, Віцебскай, Гарадзенскай, Ковенскай, Менскай і Магілёўскай губерняў. Гэты рэгіён звязала паміж сабой шматвяковая гісторыя, а таксама расейская адміністрацыя, што дала яму агульную назву «Паўночна-Заходні край Расеі».

Вялікую ўвагу аўтар надае краёвай плыні ў польскім руху Беларусі і Літвы пачатку XX стагоддзя. «Краёвае грамадзянства» разумелася як ідэя нацыянальнай талеранцыі і поўная свабода нацыянальна-культурнага развіцця ўсіх народаў краю. Як адзначае Алесь Смалянчук, карані краёвасці можна заўважыць яшчэ ў традыцыях так званага «ліцвінскага сепаратызму».

Ідэолагамі краёвасці былі знаныя ў той час у Беларусі і Літве дзеячы - Міхаіл Ромэр, Тадэвуш Урублеўскі, Раман Скірмунт, Эдвард Вайніловіч, Эдвард Роп.

Менавіта ад краёвасці пачаўся доўгі шлях «беларускіх краёўцаў» да адчування ўласнай беларускасці і ўдзелу ў стварэнні беларускай дзяржаўнасці.

Іван Паўлёнак

СПОРТ

Хто будзе «дамавіком»?

Цэнтральнай падзеяй 17-га тура футбольнага чэмпіянату Беларусі, які адбыўся 13 жніўня, стала гульня ў Салігорску паміж мясцовым «Шахцёрам» і гарадзенскім «Нёманам». Чаму?..

«Каляматчавы «мангал»

Сапраўды, матч паміж «Шахцёрам» і «Нёманам» абяцаў быць вельмі цікавым і стаць цэнтральным у 17-ым туры. Гэты матч даваў дадатковы штуршок пераможцу ў гонцы за лідарам чэмпіянату Беларусі. У гэтай гульні таксама на кану было і званне самай «дамавітай» каманды лігі. «Масла ў агонь» падліў гарадзенскі трэнер Сяргей Саладоўнікаў: «Са стартавага саставу выпалі чацвёра асноўных гульцоў. Іх замянілі хлопцы, на якіх мы разлічвалі, але якія даўно не мелі магчымасці выпрабаваць у такіх матчах». Пра тыя ж самыя праблемы гаварыў і галоўны трэнер салігорцаў Мікалай Касцюкевіч. Салігорцаў да перамогі натхняла яшчэ і тое, што ў двух апошніх турах яны набралі ўсяго два ачкі.

Справы футбольныя

З першых хвілінаў гульні каманды пачалі гуляць на сустрэчных курсах. У гэтай барацьбе лепей выглядаў «Нёман», бо яму ўдалося гуляць цікавей, вастрэй і з розумам. Нападнікі «Шахцёра» Нікіфарэнка і Ціхончык былі на парадак ніжэй за форвардаў з «Нёмана» Дзенісеню і Давыдава. І гол у брамку гаспадароў быў толькі справай часу. Значная перавага гасцей у многіх элементах гульні была відавочнай, і абаронцы салігорскай каманды вельмі часта парушалі правілы (за першы тайм 15 фалоў з боку салігорцаў).

Здавалася, перапынак змяніў малюнак на полі: салігорцы пачалі атакаваць большымі сіламі (выйшлі на поле Юрэвіч і Хамідаў); мяч часцей ляцеў у бок нёманскай брамы пасля іх удараў. Хамідаў ужо пасля сваёй першага кранання мячом ледзь-ледзь не вымусіў гарадзенцаў пачаць з сярэдзіны поля.

Але гарадзенцы і не думалі здавацца. А ў адным з момантаў, злавіўшы «Шахцёр» на контратацы. Пасля праходу на левым фланзе Крыкорава і яго ўдару ў бок брамкі салігорцаў «плямісты» сустрэўся з рукою брамніка Марцёшкіна. Потым мяч адскочыў акурат на ход Палякову. Пасля ўдару Палякова «плямісты», падумаўшы, што далей рабіць, закаціўся ў брамку гаспадароў. Гэта адбылося на 69-й хвіліне гульні. Але «лыжку дзёгцю ў бочку мёду» паклаў усё той жа Паляков, які на 89-й хвіліне за неспартыўныя паводзіны на полі атрымаў папярэджанне. Гульня скончылася ўпэўненай перавагай «Нёмана».

Пасля «балю»

У залежнасці ад таго, чыя каманда як згуляла, трэнеры пасля матчу давалі наступныя адзнакі гульні. Мікалай Касцюкевіч лаяў некаторых сваіх гульцоў: «Абодва нападнікі кепска адпрацавалі першы тайм, злева атрымаўся пракол». Але ўсё ж ён паспрабаваў зрабіць «добрую міну пры дрэннай гульні». «Згулялі лепей, чым у двух папярэдніх матчах, якія скончыліся ўнічыю». Сяргей Саладоўнікаў адзначыў некаторыя хібы ў гульні рэзервістаў, але ў асноўным гульнёй застаўся задаволены. «У другім тайме хлопцы «селі» глыбей, чым мы планавалі, і сталі гуляць, баючыся суперніка... Але потым вярнуліся ў рытм гульні».

А вось і вынікі іншых матчаў 17-га тура ў вышэйшай лізе:
Днепр-Трансмаш - БАТЭ - 1:2;
Дынама БР - Гомель - 2:1;
Белшына - Лакаматыў-96 - 0:2;
Ведрыч-97 - Ліда - 1:2;
Дынама Мн - Нафтан-Дэвон - 2:0;
Тарпеда-МАЗ - Камунальнік - 3:0

«Кубак Крыніцы»

18-20 жніўня гарадзенскі Лядовы палац зноў стане арэнай хакейных баталіяў. Менавіта тут у пятніцу пачынаецца чарговы, ужо сёмы па ліку, «Кубак Крыніцы». У гэтым турніры прымуць удзел тры беларускія каманды: гарадзенскі «Нёман», навапоцкі «Палімір», «Менск» і пераможца апошняга чэмпіянату УЕХЛ - кіеўскі «Беркут».

Ужо вядомы каляндар гэтага турніру:

18 жніўня Палімір-Беркут (15.00), Нёман-Менск (18.30);
19 жніўня Палімір-Менск (13.00), Нёман-Беркут (17.00);
20 жніўня Менск-Беркут (12.00), Нёман-Палімір (15.30).

У наступным нумары мы абавязкова паведамім чытачам пра вынікі турніру «Кубак Крыніцы».

Падрыхтаваў Юрый Кузняцоў

Панядзелак, 21

НАШЕ КИНО

9.05 Лариса Белогурова, Андрей Харитонов и Татьяна Догилева в кинооперетте Яна Фрида "ВОЛЬНЫЙ ВЕТЕР". 2 серии. 1983 г.

Памяти Юрия Никулина

11.10 Юрий Никулин и Ростислав Плятт в киноновелле Леонида Гайдая "РОДСТВЕННЫЕ ДУШИ". (Из альманаха "ДЕЛОВЫЕ ЛЮДИ". 1962 г.).

11.30 Юрий Никулин, Евгений Евстигнеев и Ольга Аросева в комедии Эльдара Рязанова "СТАРИКИ-РАЗБОЙНИКИ". 1971 г.

13.00 Юрий Богатырев, Анатолий Солоницын, Александр Кайдановский, Александр Пороховщиков и Никита Михалков в приключенческом фильме Никиты Михалкова "СВОЙ СРЕДИ ЧУЖИХ, ЧУЖОЙ СРЕДИ СВОИХ". 1974 г.

14.35 Наталья Гундарева, Валентин Гафт, Валентин Смирнитский и Александр Кузнецов в трагикомедии Георгия Натансона "АЭЛИТА, НЕ ПРИСТАВАЙ К МУЖЧИНАМ". 1988 г.

16.00 КиНовости.

16.10 Сериал "КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ". Режиссер Сергей Герасимов. В ролях: Николай Еременко-мл., Наталья Белохвостикова, Глеб Стриженов, Наталья Бондарчук, Леонид Марков, Михаил Глузский, Вацлав Дворжецкий. 1-я серия. 1976 г.

17.25 Петр Вельяминов, Донатас Банионис и Елена Добронравова в приключенческом фильме Бориса Волчека "КОМАНДИР СЧАСТЛИВОЙ "ЩУКИ". 1972 г.

19.00 Лекарство против стресса. Игорь Кеблушек, Наталья Белохвостикова, Елена Шанина и Юрий Мороз в музыкальном фильме Светланы Дружининой "ПРИНЦЕССА ЦИРКА". 2 серии. 1982 г.

21.25 КиНовости.

21.35 Юрий Беляев, Елена Соловей, Ирина Скобцева, Ирина Розанова и Евгений Весник в кинодраме Владимира Бортко "ЕДИНОЖДЫ СОЛГАВ..." 1987 г.

23.05 Завтра в программе.

23.10 Александр Филиппенко и Александр Хочинский в кинофарсе Олега Рябоконя "ШАГИ ИМПЕРАТОРА". 1990 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Роберт Фостер и Джоанна Кэссиди в остросюжетном детективе Марка Л. Лестера "КАСКАДЕРЫ" (США). Д-13.

11.15 Эдвард Ферлонг и Шэннон Твид в комедии Адама Рифкина "ДЕТРОЙТ - ГОРОД РОКА" (США). Д-17.

12.50 Джон Уэйн в детективе Джона Стерджеса "МАККЬЮ" (США). Д-13.

14.40 Эрик Робертс и Шерилин Фенн в фантастическом боевике Тимоти Бонда "ЛЮДИ-ТЕНИ" (США). Д-17.

16.15 КиНовости.

16.30 Марк Мессье, Реми Жирар и Люк Герен в комедии Луиса Сайи "ПАРНИ" (Канада). Д-17.

18.25 Камерон Митчелл и Оливер Рид в боевике Дэвида Уинтерса "СТРАСТНОЕ ЖЕЛАНИЕ УБИВАТЬ" (США). Д-13.

19.55 Тайрон Бенскин, Робин Данн и Кэрин Дуайр в мелодраме Теда Котчеффа "СТРАННЫЕ ДЕЛА" (США). Д-17.

21.25 КиНовости.

21.35 Роберт Дави, Майкл Айронсайд и Джон Эймос в мистическом триллере Дэвида Прайора "НОЧНАЯ ЛОВУШКА" (США). Д-17.

23.10- 0.40 Уильям МакНамара, Эли МакГроу и Наташа Грегсон Вагнер в драме Джоша Эванса "ПРОРОК" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 "Еще неделя позади.".

10.10 "Шахматное обозрение".

10.40 Современное пятиборье. "Турнир сильнейших". Женщины. Стрельба. Фехтование. Плавание. Конкур. Кросс. В перерывах (12.00) - "Пресс-центр", (15.00) - "Олимпийский пресс-центр".

15.40 Олимпийская история. Лос-Анджелес. 1984 год. Часть 1-я.

17.30 "Спортивный глобус".

18.15 "Пресс-центр".

18.30 "Горячий песок". Тележурнал.

19.00 "Железный фактор". Тележурнал.

19.30 Хроника недели.

20.00 Программа передач на завтра.

20.05 "Большой ринг".

22.05 Снукер. Чемпионат мира. Финал. Часть 1-я. В перерыве (23.00) - Новости.

Аўторак, 22

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ". Режиссер Сергей Герасимов. В ролях: Николай Еременко-мл., Наталья Белохвостикова, Глеб Стриженов, Наталья Бондарчук, Леонид Марков, Михаил Глузский, Вацлав Дворжецкий. 1-я серия. 1976 г.

10.20 КиНовости.

10.30 Петр Вельяминов, Донатас Банионис и Елена Добронравова в приключенческом фильме Бориса Волчека "КОМАНДИР СЧАСТЛИВОЙ "ЩУКИ". 1972 г.

12.05 Лекарство против стресса. Игорь Кеблушек, Наталья Белохвостикова, Елена Шанина и Юрий Мороз в музыкальном фильме Светланы Дружининой "ПРИНЦЕССА ЦИРКА". 2 серии. 1982 г.

14.30 Юрий Беляев, Елена Соловей, Ирина Скобцева, Ирина Розанова и Евгений Весник в кинодраме Владимира Бортко "ЕДИНОЖДЫ СОЛГАВ..." 1987 г.

16.00 КиНовости.

16.10 Сериал "КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ". 2-я серия.

17.30 Георгий Бурков и Людмила Зайцева в киноповести Анатолия Вехотко и Натальи Трощенко "КАДКИНА ВСЯКИЙ ЗНАЕТ". 1976 г.

18.45 Лекарство против стресса. Арчил Гомиашвили, Сергей Филиппов, Евгений Моргунов и Георгий Вицин в эксцентрической комедии Юрия Кушнерева "КОМЕДИЯ ДАВНО МИНУВШИХ ДНЕЙ". 1980 г.

20.05 КиНовости.

20.15 Донатас Банионис, Наталья Бондарчук, Юри Ярвет, Владислав Дворжецкий, Николай Гринько и Анатолий Солоницын в фантастическом фильме Андрея Тарковского "СОЛЯРИС". 2 серии. 1972 г.

22.55 Завтра в программе.

23.00 "Киножурнал". "Игорь Ильинский сам о себе".

23.15 Лекарство против стресса. Игорь Ильинский и Анатолий Кторов в комедии Якова Протазанова "ПРАЗДНИК СВЯТОГО ЙОРГЕНА". 1930 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Эрик Робертс и Шерилин Фенн в фантастическом боевике Тимоти Бонда "ЛЮДИ-ТЕНИ" (США). Д-17.

11.20 Марк Мессье, Реми Жирар и Люк Герен в комедии Луиса Сайи "ПАРНИ" (Канада). Д-17.

13.15 Камерон Митчелл и Оливер Рид в боевике Дэвида Уинтерса "СТРАСТНОЕ ЖЕЛАНИЕ УБИВАТЬ" (США). Д-13.

14.45 Тайрон Бенскин, Робин Данн и Кэрин Дуайр в мелодраме Теда Котчеффа "СТРАННЫЕ ДЕЛА" (США). Д-17.

16.15 Роберт Дави, Майкл Айронсайд и Джон Эймос в мистическом триллере Дэвида Прайора "НОЧНАЯ ЛОВУШКА" (США). Д-17.

17.50 КиНовости.

18.05 Каспер Ван Дин, Брайан Браун и Дэниэл Болдуин в детективе Боба Мисиоровски "НА ГРАНИЦЕ" (США). Д-17.

19.45 Экранизация. "ДЖЕЙН ЭЙР". Фильм Франко Дзеффирелли по роману Шарлоты Бронте. В ролях: Шарлотта Гейнсбург и Уильям Херт (Франция Италия - Великобритания). Д-17.

21.35 КиНовости.

21.50 Марк Сингер, Джон Саксон и Клаудиа Кристина в фантастическом фильме "ЛАНСЕЛОТ - ХРАНИТЕЛЬ ВРЕМЕНИ" (США).

23.20 - 0.45 Тэд Прайор, Роберт З'Дар и Рене Клайн в боевике Дэвида Прайора "ПОСЛЕДНЯЯ САНКЦИЯ" (США). Д-13.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 Хроника недели.

10.10 "Железный фактор". Тележурнал.

10.40 Современное пятиборье. "Турнир сильнейших". Мужчины. Стрельба. Фехтование. В перерыве (12.00) - "Пресс-центр".

13.10 Аэробика.

13.35 "Спортивный глобус".

14.20 Современное пятиборье. "Турнир сильнейших". Мужчины. Плавание. Конкур. Кросс. В перерыве (15.00) - "Олимпийский пресс-центр".

16.55 Олимпийская история. Лос-Анджелес. 1984 год. Часть 2-я. В перерыве (18.00) - "Пресс-центр".

19.00 "Звездный вторник".

20.15 "Пресс-центр".

20.30 Конкур. Чемпионат России. Передача с конно-спортивного комплекса "Битца". День 1-й.

21.30 "Лучшие атлеты века". "Реквием сыну". Дэйв Шульц.

22.10 Снукер. Чемпионат мира. Финал. Часть 2-я. В перерыве (23.00) - Новости.

Серада, 23

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ". 2-я серия.

10.25 КиНовости.

10.35 Георгий Бурков и Людмила Зайцева в киноповести Анатолия Вехотко и Натальи Трощенко "КАДКИНА ВСЯКИЙ ЗНАЕТ". 1976 г.

11.50 Лекарство против стресса. Арчил Гомиашвили, Сергей Филиппов, Евгений Моргунов и Георгий Вицин в эксцентрической комедии Юрия Кушнерева "КОМЕДИЯ ДАВНО МИНУВШИХ ДНЕЙ". 1980 г.

13.10 Донатас Банионис, Наталья Бондарчук, Юри Ярвет, Владислав Дворжецкий, Николай Гринько и Анатолий Солоницын в фантастическом фильме Андрея Тарковского "СОЛЯРИС". 2 серии. 1972 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ". 3-я серия.

17.10 Ирина Гришина и Леонид Куравлев в лирической комедии Павла Любимова "СВОЙ ПАРЕНЬ". 1974 г.

18.15 Киносреда: волшебная сила искусства. Олег Табаков, Елена Проклова, Олег Ефремов и Евгений Леонов в трагикомедии Александра Митты "ГОРИ, ГОРИ, МОЯ ЗВЕЗДА". 1969 г.

19.50 Памяти Елены Майоровой. Наталья Гундарева, Александр Михайлов, Тамара Семина и Елена Майорова в лирической комедии Самсона Самсонова "ОДИНОКИМ ПРЕДОСТАВЛЯЕТСЯ ОБЩЕЖИТИЕ". 1983 г.

21.15 КиНовости.

21.25 Дело №... Михаил Долгинин, Павел Кадочников, Ирина Богданова и Эрнст Романов в детективе Владимира Фетина "ПРОПАВШИЕ СРЕДИ ЖИВЫХ". 1981 г.

22.45 Завтра в программе.

22.50 Александр Лазарев, Валерий Сторожик, Лев Дуров и Светлана Немоляева в киноповести Льва Цуцульского "СЕЛО СТЕПАНЧИКОВО И ЕГО ОБИТАТЕЛИ". 1-я серия. 1989 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Каспер Ван Дин, Брайан Браун и Дэниэл Болдуин в детективе Боба Мисиоровски "НА ГРАНИЦЕ" (США). Д-17.

11.25 Экранизация. "ДЖЕЙН ЭЙР". Фильм Франко Дзеффирелли по роману Шарлоты Бронте. В ролях: Шарлотта Гейнсбург и Уильям Херт (Франция - Италия - Великобритания). Д-17.

13.15 Марк Сингер, Джон Саксон и Клаудиа Кристина в фантастическом фильме "ЛАНСЕЛОТ - ХРАНИТЕЛЬ ВРЕМЕНИ" (США).

14.45 Тэд Прайор, Роберт З'Дар и Рене Клайн в боевике Дэвида Прайора "ПОСЛЕДНЯЯ САНКЦИЯ" (США). Д-13.

16.10 КиНовости.

16.25 Жаклин Биссет, Валентина Кортезе и Жан-Пьер Омон в драме Франсуа Трюффо "АМЕРИКАНСКАЯ НОЧЬ" (Франция - Италия). Д-13.

18.15 Уолтер Кокс, Стив Джонсон и Смит Уордс в полицейском боевике Кимберли Кейси "ТАНЦОВЩИЦА СМЕРТИ" (США). Д-13.

19.55 Энтони Хопкинс, Ширли МакЛейн и Бо Дерек в мелодраме "СМЕНА СЕЗОНОВ" (США). Д-17.

21.35 КиНовости.

21.50 Энтони "ранчоза, Салли Кирклан и Тед Прайор в триллере Дэвида Прайора "ДВОЙНАЯ УГРОЗА" (США). Д-17.

23.25 - 0.40 Джеки Чан в боевике дена Цу "РАЗБОРКА В ГОНКОНГЕ" (Гонконг).

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 Конкур. Чемпионат России. Передача с конно-спортивного комплекса "Битца". День 1-й.

10.40 "Горячий песок". Тележурнал.

11.10 "Звездный вторник".

12.10 "Пресс-центр".

12.25 Аэробика.

12.50 "Лучшие атлеты века". "Реквием сыну". Дэйв Шульц.

13.30 Хоккей. Московский турнир "Кубок Спартака". Финал. В перерыве (15.00) - "Олимпийский пресс-центр".

16.45 Гонки на внедорожных автомобилях. Передача из Исландии.

17.45 "Гольф". Тележурнал.

18.15 "Пресс-центр".

18.30 "Кэмел Трофи-2000 лодка для двоих".

19.30 Бои без правил в клубе "Циркус".

20.10 "Пресс-центр".

20.30 Конкур. Чемпионат России. Передача из конно-спортивного комплекса "Битца". День 2-й.

21.30 Снукер. Чемпионат мира. Финал. Часть 3-я.

22.50 Новости.

23.05 "Гольф". Тележурнал.

23.35 Бои без правил в клубе "Циркус".

Чацвер, 24

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ". 3-я серия.

10.20 КиНовости.

10.30 Ирина Гришина и Леонид Куравлев в лирической комедии Павла Любимова "СВОЙ ПАРЕНЬ". 1974 г.

11.35 Олег Табаков, Елена Проклова, Олег Ефремов и Евгений Леонов в трагикомедии Александра Митты "ГОРИ, ГОРИ, МОЯ ЗВЕЗДА". 1969 г.

13.05 Памяти Елены Майоровой. Наталья Гундарева, Александр Михайлов, Тамара Семина и Елена Майорова в лирической комедии Самсона Самсонова "ОДИНОКИМ ПРЕДОСТАВЛЯЕТСЯ ОБЩЕЖИТИЕ". 1983 г.

14.30 Дело №... Михаил Долгинин, Павел Кадочников, Ирина Богданова и Эрнст Романов в детективе Владимира Фетина "ПРОПАВШИЕ СРЕДИ ЖИВЫХ". 1981 г.

15.50 КиНовости.

16.00 Сериал "КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ". 4-я серия.

17.10 Комедийная киноновелла "ЧЕТВЕРО". 1996 г.

17.30 Кинокалендарь. К юбилею Петра Тодоровского. Николай Пастухов и Людмила Зайцева в киноповести Петра Тодоровского "В ДЕНЬ ПРАЗДНИКА". 1978 г.

18.55 Лекарство против стресса. Анна Самохина, Михаил Боярский и Юрий Богатырев в музыкальной комедии Яна Фрида "ДОН СЕЗАР ДЕ БАЗАН". 2 серии. 1989 г.

21.10 КиНовости.

21.20 Человек с ружьем. Александр Фатюшин, Александр Абдулов, Александр Пороховщиков и Игорь Кваша в боевике Марка Айзенберга "ЖИВАЯ МИШЕНЬ". 1990 г. Д-17.

22.40 Завтра в программе.

22.45 Александр Лазарев, Валерий Сторожик, Лев Дуров и Светлана Немоляева в киноповести Льва Цуцульского "СЕЛО СТЕПАНЧИКОВО И ЕГО ОБИТАТЕЛИ". 2-я серия. 1989 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Энтони "ранчоза, Салли Кирклан и Тед Прайор в триллере Дэвида Прайора "ДВОЙНАЯ УГРОЗА" (США). Д-17.

11.20 Жаклин Биссет, Валентина Кортезе и Жан-Пьер Омон в драме Франсуа Трюффо "АМЕРИКАНСКАЯ НОЧЬ" (Франция - Италия). Д-13.

13.10 Уолтер Кокс, Стив Джонсон и Смит Уордс в полицейском боевике Кимберли Кейси "ТАНЦОВЩИЦА СМЕРТИ" (США). Д-13.

14.50 Энтони Хопкинс, Ширли МакЛейн и Бо Дерек в мелодраме "СМЕНА СЕЗОНОВ" (США). Д-17.

16.30 КиНовости.

16.45 Уильям Зипп и Тед Прайор в боевике Дэвида Прайора "НАПАДЕНИЕ В ДЖУНГЛЯХ" (США). Д-13.

18.10 Джон Беннет и Тодд Терри в криминальной драме Чарльза Соломона-мл. "ПОСЛЕДНЯЯ СДЕЛКА" (США). Д-17.

19.50 Дом ДеЛуиз, Мартин Болсам и Билли Зейн в пародийной комедии Эзио Греджио "МОЛЧАНИЕ ВЕТЧИНЫ" (Италия). Д-13.

21.15 Дэвид Кэррадайн и Карен Блэк в фантастическом триллере Роджера Менде "СКОРОСТЬ СВЕТА" (США). Д-13.

22.50 - 0.50 Берт Рейнолдс, Витторио Гассман и Рэйчел Уорд в психологическом детективе "МАШИНА ШАРКИ" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 Конкур. Чемпионат России. Передача с конно-спортивного комплекса "Битца". День 2-й.

10.40 "Горячий песок". Тележурнал.

11.10 "Гольф". Тележурнал.

11.40 "Пресс-центр".

11.55 Хоккей. Международный турнир памяти И.Х. Ромазана. "Локомотив" (Ярославль)- "Лада" (Тольятти). Прямая трансляция из Магнитогорска.

14.30 "Олимпийский пресс-центр".

14.45 "Кэмел Трофи-2000 лодка для двоих".

15.55 Хоккей. Международный турнир памяти И.Х. Ромазана. "Металлург" (Магнитогорск)- "Амбри Пиотта" (Швейцария). Прямая трансляция из Магнитогорска.

18.30 "Пресс-центр".

18.45 "Как получить права на катер, мотолодку или гидроцикл".

19.00 "Горячий песок". Тележурнал.

19.30 "Теннис АТР". Тележурнал.

20.00 "Пресс-центр".

20.20 "Мир скорости". Тележурнал.

20.50 Конкур. Чемпионат России. Передача с конно-спортивного комплекса "Битца". День 3-й.

22.20 Снукер. Чемпионат мира. Финал. Часть 4-я. В перерыве (23.00) - Новости.

Пятніца, 25

НАШЕ КИНО

9.05 Сериал "КРАСНОЕ И ЧЕРНОЕ". 4-я серия.

10.15 КиНовости.

10.25 Комедийная киноновелла "ЧЕТВЕРО". 1996 г.

10.45 Кинокалендарь. К юбилею Петра Тодоровского. Николай Пастухов и Людмила Зайцева в киноповести Петра Тодоровского "В ДЕНЬ ПРАЗДНИКА". 1978 г.

12.10 Лекарство против стресса. Анна Самохина, Михаил Боярский и Юрий Богатырев в музыкальной комедии Яна Фрида "ДОН СЕЗАР ДЕ БАЗАН". 2 серии. 1989 г.

14.25 Человек с ружьем. Александр Фатюшин, Александр Абдулов, Александр Пороховщиков и Игорь Кваша в боевике Марка Айзенберга "ЖИВАЯ МИШЕНЬ". 1990 г. Д-17.

15.50 КиНовости.

16.00 Лекарство против стресса. Андрей Миронов, Ия Нинидзе, Сергей Захаров, Александр Ширвиндт, Людмила Гурченко и Ирина Губанова в музыкальной комедии Леонида Квинихидзе "НЕБЕСНЫЕ ЛАСТОЧКИ". 1976 г.

18.05 Черно-белое золото. Александр Збруев в детективе Герберта Раппапорта "ДВА БИЛЕТА НА ДНЕВНОЙ СЕАНС". 1966 г.

19.40 Кино. Между прошлым и будущим.

19.55 Лекарство против стресса. Ольга Сидорова, Иван Паршин, Максим Аверин, Ирина Муравьева и Валентин Смирнитский в эксцентрической комедии Владимира Зайкина "ЛЮБОВЬ ЗЛА..." 1998 г.

21.10 КиНовости.

21.20 Михаил Ульянов, Ия Саввина и Татьяна Догилева в кинодраме Юлия Райзмана "ЧАСТНАЯ ЖИЗНЬ". 1982 г.

22.55 Завтра в программе.

23.00 Лев Дуров, Нина Русланова, Роман Филиппов, Елена Костина, Александр Стриженов, Георгий Вицин, Евгений Моргунов и Михаил Пуговкин в трагикомедии Василия Панина "ГОСПОДА АРТИСТЫ". Украина - США. 1994 г.

МИР КИНО

9.35 КиНовости.

9.45 Берт Рейнолдс, Витторио Гассман и Рэйчел Уорд в психологическом детективе "МАШИНА ШАРКИ" (США). Д-17.

11.45 Календарь "Мира кино". Шон Коннери.

12.10 Уильям Зипп и Тед Прайор в боевике Дэвида Прайора "НАПАДЕНИЕ В ДЖУНГЛЯХ" (США). Д-13.

13.35 Дом ДеЛуиз, Мартин Болсам и Билли Зейн в пародийной комедии Эзио Греджио "МОЛЧАНИЕ ВЕТЧИНЫ" (Италия). Д-13.

15.00 Джон Беннет и Тодд Терри в криминальной драме Чарльза Соломона-мл. "ПОСЛЕДНЯЯ СДЕЛКА" (США). Д-17.

16.40 Дэвид Кэррадайн и Карен Блэк в фантастическом триллере Роджера Менде "СКОРОСТЬ СВЕТА" (США). Д-13.

18.15 КиНовости.

18.30 Джек Николсон, Пирс Броснан, Гленн Клоуз, Дэнни Де Вито и др. в фантастической комедии Тима Бартона "МАРС АТАКУЕТ!" (США).

20.15 Календарь "Мир кино". Шон Коннери.

20.40 Винсент Перез, Фанни Ардан, Жозиан Баласко и Мишель Серро в комедии "РАСПУТНИК" (Франция). Д-17. Премьера.

22.20 Стивен Сигал в боевике Джона Грэя "МЕРЦАЮЩИЙ" (США). Д-17.

23.50 - 1.30 Эрик Штольц и Бриджит Фонда в комедийной мелодраме "МИСТЕР РЕВНОСТЬ" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 Конкур. Чемпионат России. Передача с конно-спортивного комплекса "Битца". День 3-й.

11.10 "Теннис АТР". Тележурнал.

11.40 "Пресс-центр".

11.55 Хоккей. Международный турнир памяти И.Х. Ромазана. "Амбри Пиотта" (Швейцария)- "Локомотив" (Ярославль). Прямая трансляция из Магнитогорска.

14.30 "Горячий песок". Тележурнал.

15.00 "Олимпийский пресс-центр".

15.15 "Мир скорости". Тележурнал.

15.55 Хоккей. Международный турнир памяти И.Х. Ромазана. "Лада" (Тольятти) - "Металлург" (Магнитогорск). Прямая трансляция из Магнитогорска.

18.30 "Пресс-центр".

18.55 Хоккей. Прощальный матч Вячеслава Фетисова. Звезды России - сборная мира. Прямая трансляция из спорткомплекса "Олимпийский". В первом перерыве(19.40)- "Пресс-центр".

22.00 Легкая атлетика. Международные соревнования IAAF Golden League "Memorial Van Damme".Передача из Бельгии. В перерыве (23.00)-Новости.

Субота, 26

НАШЕ КИНО

9.05 Лекарство против стресса. Андрей Миронов, Ия Нинидзе, Сергей Захаров, Александр Ширвиндт, Людмила Гурченко и Ирина Губанова в музыкальной комедии Леонида Квинихидзе "НЕБЕСНЫЕ ЛАСТОЧКИ". 1976 г.

11.10 КиНовости.

11.20 Черно-белое золото. Александр Збруев в детективе Герберта Раппапорта "ДВА БИЛЕТА НА ДНЕВНОЙ СЕАНС". 1966 г.

12.55 Лекарство против стресса. Ольга Сидорова, Иван Паршин, Максим Аверин, Ирина Муравьева и Валентин Смирнитский в эксцентрической комедии Владимира Зайкина "ЛЮБОВЬ ЗЛА..." 1998 г.

14.05 Кино. Между прошлым и будущим.

14.20 Михаил Ульянов, Ия Саввина и Татьяна Догилева в кинодраме Юлия Райзмана "ЧАСТНАЯ ЖИЗНЬ". 1982 г.

16.00 Дмитрий Гранкин, Юрий Дуванов и Тамара Акулова в мелодраме Наума Бирмана "ВОСКРЕСНЫЙ ПАПА". 1985 г.

17.20 Мультфильм "Дождь идет". 1990 г.

17.25 Рина Купченко и Светлана Смирнова в кинодраме Ильи Авербаха "ЧУЖИЕ ПИСЬМА". 1975 г.

18.55 Лекарство против стресса. Алиса Фрейндлих, Андрей Мягков, Олег Басилашвили, Светлана Немоляева и Лия Ахеджакова в лирической комедии Эльдара Рязанова "СЛУЖЕБНЫЙ РОМАН". 2 серии. 1977 г.

21.25 Екатерина Гусева, Ольга Остроумова, Евгений Миронов, Сергей Маховиков и Дмитрий Марьянов в триллере Николая Лебедева "ЗМЕИНЫЙ ИСТОЧНИК". 1997. Д-13.

22.50 Завтра в программе.

22.55 Николай Трофимов, Олег Басилашвили, Юрий Демич и Андрей Толубеев в фильме-спектакле Георгия Товстоногова и Евгения Макарова "ПИКВИКСКИЙ КЛУБ". 1-я серия. 1986 г.

МИР КИНО

9.35 Джек Николсон, Пирс Броснан, Гленн Клоуз, Дэнни Де Вито и др. в фантастической комедии Тима Бартона "МАРС АТАКУЕТ!" (США).

11.20 Рекс Харрисон в семейной комедии Ричарда Флейшера "ДОКТОР ДУЛИТТЛ" (США). С. Премьера.

13.45 Винсент Перез, Фанни Ардан, Жозиан Баласко и Мишель Серро в комедии "РАСПУТНИК" (Франция). Д-17. Премьера.

15.25 Стивен Сигал в боевике Джона Грэя "МЕРЦАЮЩИЙ" (США). Д-17.

16.55 Эрик Штольц и Бриджит Фонда в комедийной мелодраме "МИСТЕР РЕВНОСТЬ" (США). Д-17.

18.35 Брюс Ли, Джон Сэксон и Анна Капри в боевике Роберта Клоуза "ВЫХОД ДРАКОНА" (Гонконг - США). Д-17.

20.20 Рекс Харрисон в семейной комедии Ричарда Флейшера "ДОКТОР ДУЛИТТЛ" (США). С. Премьера.

22.40 Брэд Питт, Морган Фримен и Гвинет Пэлтроу в детективном триллере Дэвида Финчера "СЕМЬ" (США). Д-17.

0.45 - 2.05 Джеймс Дювал, Рэйчел Тру и Кьяра Мастроянни в драме Грегга Араки "НИГДЕ" (США). Д-17.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 "Как получить права на катер, мотолодку или гидроцикл".

9.55 Хоккей. Международный турнир памяти И.Х. Ромазана. "Лада" (Тольятти)- "Амбри Пиотта" (Швейцария). Прямая трансляция из Магнитогорска.

12.30 "Пресс-центр".

12.45 Аэробика.

13.10 Баскетбольное обозрение WNBA.

13.40 "Хоккейный вечер". Международный турнир памяти И.Х. Ромазана. "Металлург" (Магнитогорск)- "Локомотив" (Ярославль). Прямая трансляция из Магнитогорска. Во втором перерыве (15.20)- "Олимпийский пресс-центр".

16.45 "Лучшие атлеты века". "Реквием сыну". Дэйв Шульц.

17.25 Гонки на катерах. Чемпионат мира в классе 1. Передача из Норвегии.

17.50 Олимпийская история. Сеул. 1988 год.

20.00 "Пресс-центр".

20.15 Программа передач на завтра.

20.25 "Большой ринг".

22.30 Снукер. Чемпионат мира. Финал. Часть 5-я. В перерыве (23.00) - Новости.

23.55 Баскетбольное обозрение WNBA.

Нядзеля, 27

НАШЕ КИНО

9.05 Дмитрий Гранкин, Юрий Дуванов и Тамара Акулова в мелодраме Наума Бирмана "ВОСКРЕСНЫЙ ПАПА". 1985 г.

10.25 Мультфильм "Дождь идет". 1990 г.

10.30 Ирина Купченко и Светлана Смирнова в кинодраме Ильи Авербаха "ЧУЖИЕ ПИСЬМА". 1975 г.

12.00 Лекарство против стресса. Алиса Фрейндлих, Андрей Мягков, Олег Басилашвили, Светлана Немоляева и Лия Ахеджакова в лирической комедии Эльдара Рязанова "СЛУЖЕБНЫЙ РОМАН". 2 серии. 1977 г.

14.30 Екатерина Гусева, Ольга Остроумова, Евгений Миронов, Сергей Маховиков и Дмитрий Марьянов в триллере Николая Лебедева "ЗМЕИНЫЙ ИСТОЧНИК". 1997. Д-13.

16.00 Лекарство против стресса. Андрей Миронов, Екатерина Васильева, Людмила Гурченко, Владислав Стржельчик, Зиновий Гердт и Ефим Копелян в музыкальной комедии Леонида Квинихидзе "СОЛОМЕННАЯ ШЛЯПКА". 2 серии. 1974 г.

18.05 Евгений Урбанский и Нина Дробышева в кинороманe Григория Чухрая "ЧИСТОЕ НЕБО". 1961 г.

19.50 Марафон премьер на канале "Наше кино". Вахтанг Кикабидзе, Алексей Петренко, Вася Соколов, Алексей Кравченко, Дарья Мороз и Владимир Ильин в комедии Георгия Данелия "ФОРТУНА". 1999 г.

21.15 Валерий Сторожик, Эммануил Виторган и Алексей Петренко в приключенческом фильме Григора Гярдушяна "ИМПЕРИЯ ПИРАТОВ". 1997 г.

22.55 Завтра в программе.

23.00 Николай Трофимов, Олег Басилашвили, Юрий Демич и Андрей Толубеев в фильме-спектакле Георгия Товстоногова и Евгения Макарова "ПИКВИКСКИЙ КЛУБ". 2-я серия. 1986 г.

МИР КИНО

9.35 Брэд Питт, Морган Фримен и Гвинет Пэлтроу в детективном триллере Дэвида Финчера "СЕМЬ" (США). Д-17.

11.40 Джин Хэкмен и Мэри Элизабет Мастронтонио в драме Майкла Эптеда "СУДЕБНЫЙ ПРОЦЕСС" (США). Д-17.

13.30 Брюс Ли, Джон Сэксон и Анна Капри в боевике Роберта Клоуза "ВЫХОД ДРАКОНА" (Гонконг - США). Д-17.

15.10 Лайам Нисон и Энди МакДауэлл в приключенческом фильме Грэма Клиффорда "РУБИН КАИРА" (США). Д-17.

17.00 Ричард Гир, Хелен Хант, Кевин Андерсон и Пенелопа Энн Миллер в криминальной драме Гэри Синиза "ВДАЛИ ОТ ДОМА" (США). Д-13.

18.45 Вупи Голберг и Лесли Энн Уоррен в комедии Хью Уилсона "ВОРОВКА" (США). Д-13.

20.25 Оливье Грюнер в фантастическом боевике Филлипа Рота "В ПЛЕНУ У СКОРОСТИ" (США). Д-13.

21.55 Джин Хэкмен и Мэри Элизабет Мастронтонио в драме Майкла Эптеда "СУДЕБНЫЙ ПРОЦЕСС" (США). Д-17.

23.45 Аль Пачино, Пол Сорвино и Карен Аллен в детективном триллере Уильяма Фридкина "КАДРЕЖ" (США). Д-17.

1.25 Программа передач на неделю.

СПОРТ

9.00 "Пресс-центр".

9.15 Аэробика.

9.40 Хоккей. Прощальный матч Вячеслава Фетисова. Звезды России - сборная мира.

11.40 "Пресс-центр".

11.55 Чемпионат России по кольцевым автогонкам. Прямая трансляция с автодрома "Ходынка". В перерывах(14.45)-"Парамотор. Первый вылет из багажника", (15.45) - "Олимпийский пресс-центр".

17.00 Олимпийская история. Барселона, 1992 год. В перерыве (18.00) - "Пресс-центр".

19.05 Гонки на внедорожных автомобилях. Передача из Исландии.

20.00 "Пресс-центр".

20.15 Программа передач на завтра.

20.20 "Шахматное обозрение".

21.00 "Еще неделя позади.".

21.30 Снукер. Чемпионат мира. Финал. Часть 6-я.

23.00 Новости.

23.15 "Тайский бокс".

РЭКЛАМА Тэлефон: (0152) 72-29-96, 72-37-14

ПРАДАЮ

✓«Масквіч-2140», 1979 г.в., на запчасткі, на хаду. Тэл. 44-45-41.

✓BMW, 1982 г.в. (патрэбны рамонт) ці на запчасткі. Тэл. 2-02-98.

✓«Масквіч-2140» на запчасткі, танна. Тэл. 99-56-12 (запрасіць Аркадзя).

✓Запчасткі да аўтамабіля «Таёта Карола», 1985 года выпуску; 1,3 Б (трохдзверная, купэ). Тэл. (8-213) 2-24-79 (пасля 18.00, запрасіць Алега).

✓Дом з зямельным надзелам (6 км ад Гродна). Танна. Тэл. 33-38-69 (з 18.00), 72-20-62 (з 9.00 да 17.00).

✓Прыватызаваны ўчастак у Зарыцы пад будаўніцтва, 18 сотак. Тэл. 33-79-95.

✓Драўляны дом у Гомелі (агульная плошча - 100,1 кв.м). Ёсць прыродны газ, каналізацыя, водаправод, усе камунальныя выгоды, тэлефон, гаспадарчыя пабудовы, два гаражы, лазня. Тэл. (8-222) 3-16-39 (пасля 19.00).

✓Узмацняльнік «Вега-50-122С», калонкі, імпартную аўтамагнітолу, радыёстанцыю «Onva». Тэл. 73-00-00 (аб. 95352).

✓Картрыджы для 16-бітнай прыстаўкі «Sega» (па кошту 2,5 тыс. рублёў): Gemfire («Каштоўны агонь», прыгодніцкая ваенна-стратэгічная гульня); Mutant League Football (Мутанцкая футбольная ліга», амерыканскі футбол жахлівых мутантаў); Rock-N-Roll Rasing (аўтамабільныя гонкі іншапланецянаў); Ghost Busters («Паляўнічыя за прывідамі», прыгодніцкая гульня); 4-гульнёўку - Bare Knucle («Вуліцы гневу», баявая сюжэтная гульня, вулічныя бойкі), Caesar's Palace (азартныя гульні ў казіно: рулетка, косці, лато, 21 ачко, «аднарукі бандыт», відэапокер, скачкі, латарэя), Sonic-1 (прыгодніцкая гульня), Alien-3 (прыгодніцкі касмічны баявік па матывах к/ф «Чужыя»). Да ўсіх гульняў прыкладаюцца іх апісанні, коды, паролі, сакрэты, парады, гульнёвыя прыёмы. Тэл. 75-44-70.

✓TV «Электрон», вельмі танна; капот да аўтамабіля «Форд Сіера», танна. Тэл. 2-65-60.

✓Узмацняльнік «Брыг-001» (кошт - 35 у.а.), фотаапарат «Фэд-3» (кошт -10 у.а.), святлামузыку «Спектр-301» (кошт - 15 у.а). Усё б/у, у добрым стане. Звяртацца: вуліца Томіна, д.20, кв.405.

✓Паліраваныя трохдзверны шыфаньер і пісьмовы стол, б/у. Танна. Тэл. 2-77-54.

✓Ложак, два крэслы, кухню, пральную і швачную машыны. Усё б/у. Тэл. 74-09-19.

✓Тэлевізар (вытворч. Германіі; 62 см), дыстанцыйнае кіраванне, б/у; відэамагнітафон (вытворч. Германіі), б/у; навясную кухонную шафку з гадзіннікам. Тэл. у Лідзе 4-42-91.

✓Халадзільнік «Снайге-15Е» (б/у), а таксама шыны і лабавое шкло ад «Масквіча-2140». Тэл. 44-39-70.

✓Рогі лася (11 разгалінаванняў), чахол для гітары, два паўтарачных (1,5) ложкі, б/у; магнітафоны «Сатурн-201» і «Вега-328-стэрэа», б/у. Тэл. 33-79-95.

✓Халадзільнік (кошт - 25 у.а.), плэер (кошт - 5 у.а.), новыя скураныя туфлі (памер 43, кошт - 10 у.а.), пярэдні бампер BMW-3 (кошт - 5 у.а.), пластанатомію для мастакоў - 45 у.а., лыжныя чаравікі «Adidas» (кошт - 30 у.а.). Тэл. 5-66-58.

✓Фаеркі, пераключальнікі да электраплітаў. Тэл. 72-32-92.

✓Газавую пліту, б/у. Тэл. 47-18-21.

КУПЛЮ

✓Факсімільнае выданьне Статуту ВКЛ 1588 году, граматыку Б.Тарашкевіча, кнігу «Летапісы і хронікі» зь серыі «Беларускі кнігазбор». Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

Антыкварыят, старыя манеты, узнагароды, гадзіннікі. Тэл. 72-02-26.

✓Фоташтатыў. Тэл. 33-59-87.

✓Старыя манеты, узнагароды, абразы, любы антыкварыят, купюры. Тэл. у Менску 263-40-74.

✓Эспандэр для развіцця мышцаў плеч і грудной клеткі. Тэл. 76-58-05 (з 10.00 да 20.00, запрасіць Сяргея).

МЯНЯЮ

✓Двюхпакаёвую кватэру (3-ці паверх) на дзве аднапакаёвыя кватэры старой планіроўкі. Тэл. 75-26-20.

✓Аднапакаёвую кватэру ў Віцебску (2-і паверх, тэлефон на Маркаўшчыне) на аднапакаёвую ў Паставах ці Мядзелі. Тэл. у Паставах 2-34-59.

ПАСЛУГІ

✓Рамонт каляровых тэлевізараў. Устаноўка ПАЛ, дыстанцыйнага кіравання, тэлетэксту. Ліц. N1243, выдадзеная МП да 2004 года. Тэл. 31-37-05.

✓Рэпетытарства па ангельскай мове. Тэл. 6-12-71.

✓Сканіраванне фотаздымкаў (камп'ютарная апрацоўка) тэксту, распазнаванне, набор і раздрукоўка (на лазерным, струйным ды іншых прынтарах) на IBM PC (рус., анг.). Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

✓Рэпетытарства па фізіцы. Дапамагу ў рашэнні задачаў, кантрольных работаў. Тэл. 76-55-14 (запрасіць Юрыя).

✓Усё па ангельскай, лацінскай, беларускай мовах. Тэл. 33-21-83.

✓Выраб ксеракопіяў у вялікай колькасці. Пасведчанне N17955. Тэл. 44-14-33 (з 12.00 да 14.00).

✓Набор тэкстаў, табліцаў на камп'ютары. Раздрукоўка на струйным альбо матрычным прынтары. Танна. Не абавязкова на Вашай паперы. Тэл. 93-53-56.

✓Набор тэкстаў на камп'ютары, сканіраванне, раздрукоўка на матрычным прынтары. Тэл. 76-55-16.

✓Ангельская мова: пераклады і кантрольныя работы. Хутка і якасна. Тэл. 31-15-83.

✓Абследаванне і лячэнне хранічных захворванняў па методыцы Р.Фоля. Ліц. МЗ РБ N224 да 30.XII.2001 года. Тэл. (8-017) 258-88-14.

Доктар С.Каляда
Інтэнсіўная псіхатэрапія алкагалізму, залішняй вагі. Найноўшыя методыкі. Тэл. 74-35-46 (да 18.00). Ліц. N796 па 23 сакавіка 2004 г., МЗ РБ.

✓Відэаздымка. Якасна выканаем работы па стварэнню відэафільма пра Ваш лёс, юбілей, прэзентацыі. Ліц. N613, выдадзеная МК да 2004 года. Выязджаем на месца здымкі на сваім транспарце. Тэл. у Ваўкавыску 2-34-86.

✓Камп'ютарны набор, сканіраванне, раздрукоўка на лазерным прынтары. Тэл. 5-36-02 (запрасіць Юлію).

ЗДЫМУ

✓Адна- ці дзвюхпакаёвую кватэру з мэбляй і тэлефонам, кошт - да 50 у.а. Пажадана ў мікрараёне Вішнявец, па пр-це Я.Купалы, вул.Паповіча альбо ў цэнтры. Тэл. 72-10-86.

✓Адна- ці дзвюхпакаёвую кватэру, кошт - да 40 у.а. Тэл. (8-214) 36-1-05.

РОЗНАЕ

✓Шкаляры, гімназісты, ліцэісты Гарадзеншчыны! Калі хочаце мець у вашай навучальнай установе сваю газэтку, пішыце на адрас: 230009, Гародня, а/с 30, ЛІЦЭЙ плюс ці yunela @mail.ru

✓Шукаю працу на прадпрыемстве па абіўцы мяккай мэблі. Тэл. 44-39-15.

✓Здаю пакой з мэбляй (40 год Перамогі). Тэл. 6-66-96.

✓Згублены пашпарт на імя Паўла Іванавіча Бутока просьба вярнуць за ўзнагароду. Тэл. 33-91-68.

Да ведама бацькоў вучняў беларускамоўных класаў! Па ўсіх пытаннях, якія не вырашаюцца (падручнікі, дапаможнікі на беларускай мове ды іншае) просім звяртацца ў Таварыства беларускай мовы на адрас: 220005, г.Менск, вул.Румянцава, 13.

✓Шукаю працу на прадпрыемстве па нарэзцы пратэктару шынаў легкавых, грузавых машынаў усіх марак. Тэл. 44-39-15.

✓Аддам кацянятаў у добрыя рукі. Тэл. 6-07-61.

✓Аддам прыгожых шчанюкоў у добрыя рукі. Тэл. 75-19-89.

✓Шукаю аднадумцаў для ўтварэння Клуба аматараў ангельскай мовы. Тэл. 44-45-41.

✓Кнігу С.Астраўца «Цэнзарскія нажніцы» можна замовіць на выставе беларускай аўдыё-відэа-кнігапрадукцыі. Акрамя гэтага, на выставе з'явіліся новыя нумары часопіса «Arche»: «Arche-Скарына», «Габрэйскі нумар». Чакаем вас кожныя панядзелак і сераду з 17.00 да 20.00 па адрасе: г.Гродна, вуліца К.Маркса,11, 2-і паверх.

✓Шукаю працу на прадпрыемстве па падшыўцы і падклейванні падэшваў у абутку. Тэл. 31-77-41 (у любы зручны для вас час).

✓Прапішу двух чалавек. Тэл. 6-83-19 (увечары).

ЗНАЁМСТВЫ

✓Хлопец (25/176/69) жадае пазнаёміцца з прывабнай дзяўчынай да 27 гадоў. Тэлефон паскорыць сустрэчу. Пісаць: 230023, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніку пашпарта КН N0581245.

✓Надзвычай энергічны, далікатны, імпазантны мужчына бальзакаўскага ўзросту жадае пазнаёміцца з прыемнай ва ўсіх адносінах жанчынай да 40 гадоў. Хатні адрас: 230026, г.Гродна-26, вуліца Томіна, 16-706б (Віктар Дзмітрыевіч); пажадана захапіць з сабою пашпарт.

✓Таццяна, 19/173, студэнтка ГрДзУ, з задавальненнем пазнаёміцца з сур'ёзным і прыстойным маладым чалавекам, не пазбаўленым пачуцця гумару, для сур'ёзных адносінаў. Пісаць: 230003, г.Гродна, да запатрабавання, прад'яўніцы пашпарта КН N0229658.

ВІНШАВАННІ

✓Віншуем *Валерыя Мацкевіча* з Днём народзінаў! Зычым яму здароўя, шчасцейка і зьдзяйсненьня ўсіх мараў. Валера! Будзем!

Сябры з арганізацыі і твая Аленка

Валерый Леванеўскі! Гарадзенскае абласное грамадскае аб'яднанне па абароне правоў спажыўца віншуе Вас з Днём нараджэння! Жадаем Вам моцнага здароўя, шчасця і ўдачы ва ўсіх справах!

✓Даражэнькі мой, родненькі, ненаглядненькі *Валерачка!* Віншую цябе, мой адзіны, з чарговым, семнаццатым днём народзінаў! Зычу табе, мой Сонечны, шчасьцейка на ўсё жыцьцё, жыцьцязьдольнасьці і ўпэўненасьці ў заўтрашнім дні. Кахаю цябе!

Твая маленькая Вар'ятка

Польская грамадская школа

пры Саюзе Палякаў у г.Гродна
аб'яўляе набор вучняў у 7-11 класы

Заняткі праходзяць у групах па 15-20 чалавек у класах СШ N36 у г.Гродна ў вячэрні час па будзённых днях і нядзелях.

Праграма навучання прадугледжвае заняткі па наступных прадметах:
- граматыка польскай мовы;
- польская літаратура;
- гісторыя;
- матэматыка (факультатыў);
- біялогія (факультатыў);
- хімія (факультатыў);
- элементы культуры і польскага фальклору (факультатыў).

У школе працуюць настаўнікі, якія скончылі польскія ВНУ і настаўнікі з Польшчы, што гарантуе высокі ўзровень навучання. Кожны год для вучняў школы арганізуюцца экскурсіі да адпачынак у летніках, размешчаных у маляўнічых куточках Рэспублікі Польшча.

Заявы прымаюцца ў аддзеле адукацыі Саюза Палякаў па адрасу: вул.Дзяржынскага, 32, ці па тэлефоне 72-00-62, а пасля 15 верасня - у СШ N36 у г.Гродна - вул.Курчатава, 43, бібліятэка Польскай грамадскай школы (3-ці паверх), з 9.00 да 15.00 (тэл.78-42-11).

Рэдакцыя газеты ПАГОНЯ абвяшчае КОНКУРС на замяшчэнне пасады кіраўніка аддзела рэкламы і маркетынгу.

Абавязковыя ўмовы:
амбітнасць,
камунікабельнасць,
досвед працы.

Давведкі па тэлефонах: 72-29-96, 72-37-14.

ПАГОНЯ купон прыватнай бясплатнай аб'явы

30 Імя і прозвішча ____________

Адрас (тэлефон) ____________

Рубрыка ____________

Тэкст ____________

Аб'явы, дасланыя на купонах, друкуюцца ў першую чаргу; неразборліва напісаныя аб'явы не друкуюцца

Купон з тэкстам адпраўце па пошце на адрас: 230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11

Газета ПАГОНЯ Запрашае на працу *пенсіянераў, студэнтаў, школьнікаў і часова непрацуючых - для распаўсюджвання нашай газеты!*
Тэл. 72-37-14, 72-29-96

Гарадзенскі ўікэнд

Гісторыка-археалагічны музей. Стары замак. Выстава «Гродна, адкрыты археолагамі». Авальная зала. Выстава - «Медны посуд XVIII - пачатак XX стагоддзяў». Сенатарская зала. Дзейнічае экспазіцыя «Зброя мінулых стагоддзяў». Працягвае дзеянне выстава, арганізаваная Беларускім дзяржаўным музеем гісторыі рэлігіі, - «Вобраз маці Божай у іканапісу».

Галерэя «У Майстра» (вул. Кірава, 14). Сумесная выстава мастакоў Гарадзеншчыны. Вялікі выбар мастацкіх матэрыялаў.

Выставачная зала Саюза мастакоў. Дзейнічае выстава вышыванак Аляўціны Кавалеўскай пад назвай «Паэзія ў нітках».

Музей Гісторыі Гарадніцы (вул. Ажэшкі, 37). Выстава батьку вучняў восьмага класа сярэдняй школы N31.

Дызайн-галерэя «Раскоша» (вул. Ажэшкі, 39а). Выстава антыкварыяту, керамікі, шкла, скуры і твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва.

Музей Максіма Багдановіча запрашае з 10.00 да 18.00. Дзейнічае выстава, прысвечаная Францішку Багушэвічу. Выхадныя дні: нядзеля, панядзелак.

Маладзевыя дыскатэкі

Кінатэатр імя Пушкіна - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелю).

Кінатэатр «Усход» - з 22.00 да 24.00 (у пятніцу), з 22.00 да 01.00 (у суботу), з 22.00 да 24.00 (у нядзелю). Штодня працуе пракат відэакасетаў, більярд, камп'ютарныя гульні.

Кінатэатр «Кастрычнік» - з 22.00 да 01.00 (акрамя панядзелка і аўторка). Працуе кафэ-бар (серада - нядзеля).

Палац «Юнацтва» - з 20.00 да 01.00.

Палац тэкстыльшчыкаў - з 20.00 да 24.00 (у пятніцу), з 20.00 да 01.00 (у суботу), з 20.00 да 01.00 (у нядзелю).

Калізей-2000. Начны клуб адчынены з 23.00 да 05.00, акрамя панядзелка - танцавальныя і стрыпцізшоу. Рэстаран працуе з 12.00 да 05.00.

Гатэль «Нёман». Начны клуб-казіно «777». Дзейнічае бар, танцавальнае шоу, казіно. Клуб адчынены з 20.00 да 06.00.

ПЯРЭСТЫ КУТ

Стыль жыцця

альбо Колькі ўлазіць у бак матацыкла

Заўсёды быў абыякавым да хуткаснай тэхнікі, да ўсіх гэтых самаходаў і матацыклаў. Лічыў сябе дылетантам у гэтай справе і ніколі не ўлазіў у спрэчкі пра розныя цыліндры, карбюратары, падвескі ды ім падобнае. Таму і да інтэрв'ю з нейкімі, як мне сказалі, байкерамі рыхтаваўся без асаблівай цікавасці. Думаў - зараз заваляць сваімі тэрмінамі.

Змяніць напланаванае давялося ўжо ад самага пачатку.

У рэдакцыю ўвайшлі два прыстойныя хлопцы ў скуранай вопратцы, адзін - з чорнай банданай на галаве.

Сяргей Бертэль ды Ігар Семяновіч - даволі знаныя ў горадзе людзі, бізнесоўцы. Пра свае «Кавасакі» і «Хонду» яны расказвалі, як пра каханых жанчын. Гэта здзівіла і зацікавіла.

- Хлопцы, а дзе ў Гродне можна ліха праехацца, адчуць хуткасць, праверыць матацыкл?

Ігар: - У майго матацыкла хуткасць 200 кіламетраў на гадзіну. Таму, у прынцыпе, я магу катацца па любой дарозе. З Гродна ў Менск, ад цэнтру да цэнтру, я даязджаю за адну гадзіну пяцьдзесят хвілін.

Сяргей: - Удзень мы практычна ўвесь час занятыя ўласнымі справамі. Так што ездзіць даводзіцца ў асноўным уночы.

- Што адчуваеш, калі едзеш на добрым матацыкле з вялікай хуткасцю?

Сяргей: - Гэта нейкі зусім іншы свет. Проста адрываешся ад жыцця. Калі сядаеш на матацыкл - усе праблемы адыходзяць на другі план.

- Якую музыку любіце слухаць, ціснучы на акселератар?

Ігар: - Практычна любую, акрамя таннай шлягернай музыкі. Слухаем «ДДТ», «Наўцілус», «Дэпеш Мод», нават Земфіру.

Добры матацыкл - дарагі матацыкл

- Дарагі матацыкл - гэта што, даніна модзе?

Сяргей: - Гэта зусім не даніна модзе. Многія людзі набылі матацыклы за вялікія грошы, пакаталіся крыху і тут жа аддалі. Бо матацыкл - гэта стыль жыцця, душы. Яго трэба любіць, у ім трэба заўсёды нешта круціць, прыстукваць.

- Бачыць у Гродне прыгожы, прыстойны матацыкл - надзвычайная рэдкасць. Як рэагуюць людзі на вашыя яркія «маторы», ды і на вас саміх?

Сяргей: - Першае пытанне, якое звычайна задаюць - «Колькі ўлазіць у бак?». Ад гэтага пачынаеш патроху шалець. Чалавек бачыць салідную машыну і задае такое бязглуздае пытанне. Альбо яшчэ: «Ці паедзе ён на 76-м бензіне?». Пасля такіх пытанняў знікае ўсялякая ахвота размаўляць.

Ігар: - Уяўляеш, падыходзіць чалавек і кажа: «А, матацыкл, я за такія грошы купіў бы лепш машыну!». А ў мяне стары «Фольцваген» 86-га года, і я гэтым цалкам задаволены. Неяк нават стаяў перад дылемай - прадаць кватэру ці матацыкл. Давялося пакінуць сабе матацыкл.

- Колькі каштуе добры матацыкл?

Ігар: - Каля 10 тысяч. Зайшоў аднойчы ў Кракаве ў салон - і ажно дах паехаў. З тых часоў я на матацыкле.

- А адкуль, наогул, гэтае фанатычнае захапленне, прыхільнасць да матацыклаў?

Сяргей: - Тут усё проста. Спачатку быў веласіпед, хацелася мапед. Пасля захацелася ўжо матацыкл. У хлопцаў знаёмых усё гэта было, і я пачаў «ціснуць» на дзеда - купі мапед. Так у мяне з'явіўся мапед. А пасля і першы матацыкл «Іж Спорт». Калі ўжо крыху падрос, пачаў «ляпіць» матацыклы з менскіх, з «Явы». А з'явіліся грошы - набыў прыстойны «матор». За ўвесь час я змяніў ужо 6-7 матацыклаў.

Байкерамі не становяцца, а нараджаюцца

- Каго вы можаце назваць байкерам?

Ігар: - Калі коратка, байкер - гэта чалавек, у якога ёсць нармальны дагледжаны матацыкл.

Мы аднойчы былі на злёце байкераў у Варшаве. Туды прыехалі таксама і галандцы. У іх былі такія матацыклы - я не ведаю, як хлопцы гэтага дасягнулі: «маторы» былі ўсе іржавыя, але стылёва іржавыя.

- Пры слове «байкер» мне заўсёды ўяўляецца «патлатый» мужык на матацыкле і абавязкова з пляшкай піва.

Сяргей: - Так, піва і байкер, сапраўды - гэта непадзельна. І на байкерскіх злётах прадаюць толькі піва. Але ёсць і ахова, якая цябе п'янага і блізка не пусціць да матацыкла.

- Дзе яшчэ акрамя злётаў, вы набіраецеся байкерскага духу?

Ігар: - Адразу як пераязджаеш беларуска-польскую мяжу, ёсць байкерскі. бар, гаспадар якога, Гжэсь, - вялікі аматар добрых матацыклаў. Тут часта збіраюцца байкеры.

І наогул, мы больш скіраваныя на Захад, бо нават у Менск ездзіць па нашых дарогах - шкада тэхнікі. А ў Гродне мы заўсёды збіраемся ў бары «Крысціна».

- Скажыце, а ці можа да вас далучыцца які-небудзь таксама зацяты аматар матацыклаў, але не на «Хондзе» ці «Кавасакі», а на звычайным «мінскачы». Ці ўсё ж у вас элітарная кампанія?

Сяргей: - Пакуль нас трох, і мы будзем толькі рады, калі знойдуцца яшчэ аматары матацыкла. І калі гэта дагледжаная машына, дык, безумоўна, ніхто нікога не пашле. А калі прыедзе хлопец на нейкай угроханай «Яве», вып'е гарэлкі з рыльца - гэта не наш чалавек.

- А ці не маеце жадання стварыць у Гродне свой байкерскі клуб і правесці грандыёзны байкерскі фэст?

Ігар: - Стварыць клуб... Чалавек для гэтага павінен паспець. А не выходзіць і крычаць на ўсю плошчу - «Давайце ўсе ў клуб!».

А што тычыцца фэсту - неяк баяцца ў нас, каб людзі арганізоўваліся ў масавыя мерапрыемствы.

Матацыкл і сям'я

Сяргей: - Жанчыны не тое, што кепска ўспрымаюць нашае захапленне. Ім папросту даводзіцца мірыцца. Яны мо і хацелі б, каб больш грошай ішло ў сям'ю, а не на матацыклы...

Ігар: - У мяне два сыны - 9 і 11 гадоў. Нядаўна набыў старэйшаму матацыкл «Тула». Дык ён схапіў адразу ключ гаечны, і ўжо круціў нешта да 10-ці вечара.

- Хлопцы, маеце якія-небудзь пажаданні ці, можа, просьбы да кіроўцаў аўтамабіляў?

Сяргей: - Ёсць адно пажаданне: часцей глядзіце ў люстэрка задняга агляду. Бо за вамі можа ехаць не толькі «мінскач», але і хто-небудзь з нас, з хуткасцю 150 кіламетраў на гадзіну.

- Раз ёсць такое пажаданне, значыць ёсць і цікавыя выпадкі на гэты конт.

Сяргей: - Еду неяк па трасе. Гляджу - за мною «Мэрсэдэс». На спідометры - 150. Даю сябе абагнаць. А праз некаторы час, на хуткасці 200 даганяю «Мэрс» і бачу, як кіроўца высоўвае ў акно руку з паднятым уверх вялікім пальцам. Маўляў, вось гэта клас, але хутчэй не магу.

... Пасля размовы я выйшаў з рэдакцыі, каб на ўласныя вочы ацаніць «сталёвых коней». На «Хондзе», абапёршыся на шлем, узвышалася прыгожая дзяўчына і задумёна зацягвалася «Лакі Страйк». З вокнаў транспарту, што праязджаў міма, высоўваліся людзі - і я адчуў, што хачу набыць матацыкл.

Павал Мажэйка

На здымках: уверсе - гарадзенскія байкеры на вуліцах Варшавы. Крайні справа - Сяргей Бертэль, другі злева - Ігар Семяновіч. Унізе - забавы байкераў

Хонда Валькірыя
1500 куб.см
6 цыліндраў
100 коней
200 км/гадзіну
ад 0 да 100 - за 3 секунды

Кавасакі
1100 куб.см
4 цыліндры
150 коней
285 км/гадзіну
ад 0 да 100 - за 3,5 секунды

Для асабліва цікаўных: у бак улазіць адпаведна - 18 і 24 літры!!!

Ён застаецца кумірам

* Віктар Робертавіч Цой, які нарадзіўся 21 чэрвеня 1962 года ў Ленінградзе, быў адзіным дзіцем у сям'і. Цой быў метыс: ягоная маці - руская, а бацька - карэец, родам з Казахстана.

* 26 ліпеня 1985 года ў Віктара і Марыянны нарадзіўся сын Алесік.

* У 1989 годзе В.Цоя назвалі лепшым кіна-акторам года (к/ф «Игла»). Цой таксама здымаўся ў кінафільмах: «Асса», «Рок», «Горад», «Йя-хха!», «Канец канікулаў».

* 1989 год быў надзвычай адметным для гурта «Кіно». Нечуваная колькасць канцэртаў - 56: Валгаград, Свярдлоўск, Віцебск, Менск, Харкаў, Алма-Ата, Краснадар, Сочы, Краснаярск, Масква, Ленінград. Летняя паездка Цоя ў ЗША на прэм'еру «Иглы», канцэрт з Ю.Каспаранам пасля прагляду фільма ў Амерыцы.

* Альбом «Ноч» быў выпушчаны фірмай «Мелодыя» без ведама самога гурта. Фірма не спыталася ў Цоя дазволу на выпуск кружэлкі і не заплаціла аўтарскія.

* Ніхто з 62 тысяч гледачоў, што прыйшлі на канцэрт гурта «Кіно» 24 чэрвеня 1990 года (Масква, Лужнікі), не мог нават уявіць, што бачыць Віктара Цоя на сцэне апошні раз.

* 15 жніўня 1990 года ў 12.28 на 35-м кіламетры трасы Спока-Талсі аўтамабіль «Масквіч-2141» цёмна-сіняга колеру сутыкнуўся з рэйсавым аўтобусам «Ікарус-280». Цой загінуў. Як адзначыла судмедэкспертыза, ён «быў абсалютна цвярозы, заснуў за рулём, верагодна, ад пераматлення».

У памяці тых, хто ведаў Віктара Цоя, застаўся вобраз чалавека Ночы, які любіў відэа, ружы, шампанскае, чорны колер, валодаў тонкім пачуццём гумару, неадольна жадаў свабоды ад комплексаў, стэрэатыпаў, свабоды ў выбары ладу жыцця.

10 гадоў таму, 15 жніўня 1990 года, у аўтамабільнай катастрофе пад Рыгай трагічна згасла непаўторная «Зорка па імені Сонца». Але незабыўныя песні Віктара Цоя назаўсёды застануцца ў сэрцах мільёнаў людзей

Гараскоп

♈ **Баран (21.03-20.04).** На гэтым тыдні Вы дасягнеце поўнага ўзаемаразумення са сваімі партнёрамі, прычым, не толькі з дзелавымі.

♉ **Бык (21.04-20.05).** Болей ініцыятывы на працы - і Вы рэалізуеце частку запланаванага. Стабілізуецца фінансавае становішча.

♊ **Блізняты (21.05-21.06).** Выхадныя надзвычай спрыяльныя для рамантычных спатканняў і адпачынку на ўлонні прыроды.

♋ **Рак (22.06-22.07).** Калі Вы адчуеце неабходнасць зменаў, то не траццё часу марна і ажыццяўляйце рэформы.

♌ **Леў (23.07-23.08).** Калі скарыстаеце гэты тыдзень на плённыя заняткі замежнымі мовамі, то хутка заўважыце, наколькі карысным гэта станецца для Вашай далейшай кар'еры.

♍ **Панна (24.08-23.09).** Пастарайцеся прабуйце не сапсаваць адносіны са сваякамі. Сачыце за сваім здароўем.

♎ **Шалі (24.09-23.10).** Партнёры запатрабуюць ад Вас удзелу ў агульных справах, ад чаго Вы наўрад ці стоміцеся.

♏ **Скарпіён (24.10-22.11).** Фінансавая незалежнасць каштуе таго, каб Вы папрацавалі крыху больш.

♐ **Стралец (23.11-21.12).** З блізкімі паводзьце сябе ўраўнаважана, дзецям - асаблівую ўвагу.

♑ **Казярог (22.12-20.01).** Ёсць сэнс эканоміць грошы, хутка зразумееце, навошта.

♒ **Вадалей (21.01-19.02).** Творчы падыход да працы павялічыць Вашыя даходы.

♓ **Рыбы (20.02-20.03).** Тыдзень спрыяльны для пошуку дзелавых партнёраў. Выхадныя дні абяцаюць быць надзвычай цікавымі.

ПАГОНЯ
Заснавальнік: культурна-асветніцкі фонд "Бацькаўшчына"

Адрас рэдакцыі:
230025, г. Гродна, вул. К. Маркса, 11.
Тэл.72-37-14, 72-35-61, факс 72-29-96.
E-mail: pagonia@irex.minsk.by
Падпісны індэкс: 63124.

Рэгістрацыйны нумар 597. Нумар газеты надрукаваны ў Гарадзенскім абласной унітарным паліграфічным прадпрыемстве «Гродзенская друкарня»
Адрас: 230023, г.Гродна, вул. Паліграфістаў, 4.
Замова 2543 Наклад 7 110
Нумар падпісаны да друку ў 16.00 16.08.2000 г.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць асабістую адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не абавязкова адлюстроўваюць погляд рэдакцыі. Якасць друку адпавядае пададзеным рэдакцыяй дыяпазітывам.
Аб'ём - два ўмоўныя друкарскія аркушы.

Галоўны рэдактар Мікола Маркевіч

Камп'ютарны набор: Аксана Бурдзюк, камп'ютарная вёрстка: Аляксей Салей